

新

HALL

O B S A H

Úvodem	3
I. Fandom slovem	
Nástin nástinu dějin čsl. fandomu (Zdeněk Rampas, CL)	3
Parcon (Miloš Podpěra, C)	6
Cena Karla Čapka (Zdeněk Rampas, CL)	8
Zahraníční kontakty (M. Podpěra, C, J. Olša, jr., E. Niczky)	10
O fandomu (Jaroslav Veis, L)	12
O klubech (Egon Cierny)14	
II. Fandom v datech	
Kdo je kdo	15
Přehled fanzinů a klubových publikací	16
Co je co	22
Data Parconu (CKČ, cena Mlok, anketa Ludvík ad. 1982-88)	25
Přehled akcí	28
Soutěže, ankety, ceny	29
Československá účast na zahraničních akcích	31

Část II. připravili M. Podpěra, C a Z. Rampas, CL, "Přehled fanzinů a klubových publikací" sestavil J. Karbusický.

POUŽITÉ ZKRATKY A KONVENCE

(A)	angličtina	spoluorg.	spoluorganizátor
akt.	aktivista	spolupr.	spolupracovník
ank.	anketa	spoluz.	spoluzakladatel
ant.(IFe)	antologie (Ivo Železný: Návrat na planetu Zemí, Stalo se zítra)	šéfr.	šéfredaktor
býv.	bývalý	úč.	účastník
CKČ	Cena Karla Čapka ^{#P}	ved.	vedoucí
(Č)	čeština, český	vyd.	vydavatel
čas.	časopis	zakl.	zakladatel
ext.	externista	#	samostatná stať
f.	fanzin(y)	A	viz "Přehled akcí"
(F)	francouzština	*	samost. heslo ve stati "Kdo je kdo" n. "Co je co"
(I)	italština	P	viz "Data Parconu"
IK	Interkom*	S	viz "Soutěže ..."
KK	koordinální komise*	'87	rok 1987
LČM	Lovci černých mloků	'85-'87	v letech 1985-87
lit.	literární	'86-	od roku 1986 dosud
LNL	Lidštější než lidé		
LZM	Lovci zlatých mloků		
LZR	Lety zakázanou rychlostí		
(M)	maďarština		
maj.	majitel		
(N)	němčina		
(P)	polština		
předs.	předseda		
překl.	překladatel		
PS	Paralelní světy		
red.	redaktor		
s.	soutěž		
(S)	slovenština, slovenský		
sb.	sbírka		
sfk	SF klub*		
spec.	specializace		

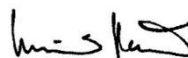
F A N A L L - Pomoc novým klubům
 Metodicko-informační materiál KK.
 Odp. redaktor: Miloš Podpěra, C.
 Kresby: Inka Jelínková. Titulky:
 Filip Bezděk. Tech. spolupráce:
 Zdeněk Rampas, CL, Iva Stanislavová.
 Adresa redakce: INTERKOM, Libocká
 3,
 162 00 Praha 6.
 Uzávěrka datové části: 31.12.1988
 Uzávěrka textové části: 28.2.1989
 NEPRODEJNÉ - ZDARMA

ú v o d e m

Dostáváte do rukou nultou pracovní verzi FANALLU, části projektu "Pomoc novým klubům". Jeho historie je zřejmě tak stará jako KK sama. Od doby vzniku tohoto nápadu Vládi Veverky už uteklo hodně vody v řece Času. Projekt byl domlouván, připravován, předáván, odkládán... až jsme ho připravili v této podobě. Autoři všech článků, zejména faktografických si nenárokují patent na rozum a proto redakce bude vděčna za jakékoli smysluplné připomínky a nápady. Uzávěrka prvního vydání, vytvořeného s Vaší pomocí, je 31.8.1989.

Děkuji spolupracovníkům minulým i budoucím.

Klecany, 28. února 1989

I . F A N D O M S L O V E M

Nástin nástinu dějin čsl. fandomu

Zdeněk Rampas, CL

.. Za velmi významný pro vývoj, resp. vznik našeho fandomu považují rok 1962. Zdá se, že se tehdy poprvé začala významněji projevovat skupina obdobná dnešním našim profesionálům, která se obracela k fanouškům science fiction (tedy spíše vědecko-fantastické literatury) jako ke specifickým čtenářům, specializovaným, poučeným a přečtenou SF akumulujícím.

Nasvědčuje tomu vydání antologie Labyrint a čs. účast v mezinárodní soutěži mládežnických časopisů (u nás VTM) o nejlepší SF povídku. Labyrint sestavil Adolf Hoffmeister, který se za svého působení na vyslanectví v Paříži s autory Jitra kouzelníků a z jejich argumentace si rozumně vybral právě SF, jejíž znalost využil při sestavování Labyrintu. Asi proto byl přizván i do poroty soutěže VTM. Vedle něho v ní pracoval Čestmír Vejdělek, který rok před tím vydal svůj znamenitý román Návrat z ráje, Josef Nesvadba, jehož utopické povídky se v té době stále více blížily modernímu pojetí SF a Josef Škvorecký, který už v

roce 1958 vydal ve Světové literatuře (spolu s F. Jungwirthem a L. Dorůžkou) stať o science fiction v cyklu Marsias USA.

Soutěž pomohla odhalit talent V. Kajdoše, J. Koenigsmarka, J. Šavrdy a zúčastnil se ji i dnes se prosazující J. Pecinovský*.

Trvalý (a masový) zájem o SF se však vyvolat nepodařilo, jak Labyrint, tak i o pět let později Tunel do pozítří, byly v tehdejší knižní produkci ojedinělé, mezi dvěma vydáními po sobě jdoucích dobrých SF uplynul vždy značný čas a navíc SF knihy vycházely obvykle v dost nákladné úpravě a byly tedy na svou dobu příliš drahé.

Protože idea fandomu organizovaných do SF klubů se objevila až o řadu let později, mohlo dojít až k naprosté stagnaci zájmu o žánr v první polovině sedmdesátých let, kdy knihy L. Součka a zájem o ně byly jedinou známkou života SF u nás.

Až v roce 1976 se vedle prvních knižních vlaštovek, antologie Vlak do pekla a Experimentu pro třetí planetu J. Veise V Plzni objevuje první pre-fanzin almanach Vega. Vyšla ho skupina fanoušků okolo K. Jedličky*. Ten se v té době seznámil s I. Železným, tehdy redaktorem Svobody, který se už chystal na své, pro naši SF tak významné projekty. Dalším fanouškem, který měl možnost projevit svůj vztah k žánru byl

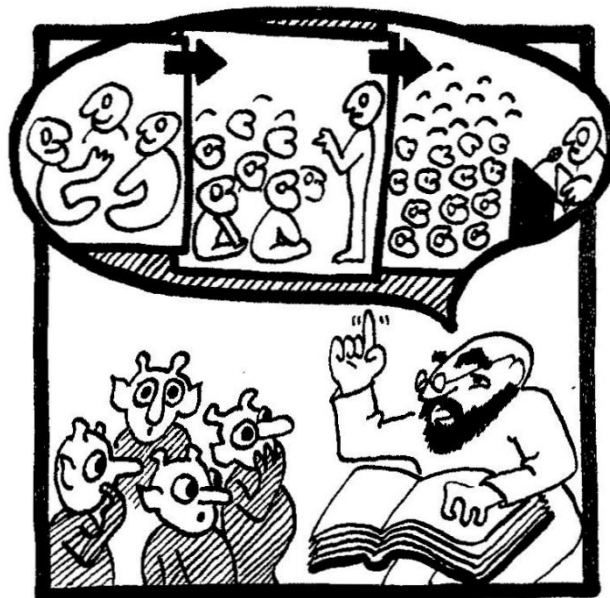
Z.Volný, jenž se stal roku 1987 šéfredaktorem Světové literatury. Zavedl v ní pravidelnou SF rubriku, kterou sice musel na nátlak tehdejší redakční rady po čase zrušit, ale SF už na stránkách SL trvale zakotvila.

V posledních dnech roku 1978 vychází článek J.Veise Čekání na roboty (MS 52/79), ve kterém autor s odvoláním na článek L.Součka vyzývá k zakládání SF klubů. Současně s ním se fanoušci dozvídají o Součkově smrti. Málo scházelo a zemřel dvakrát, protože jeho dnes tak ceněný článek vyšel v Literárním měsíčníku, který tehdy, stejně jako dnes žádný zdravý dbalý člověk nečetl. Díky tomu však nebylo těžké ho získat, protože od jeho vydání uplynulo šest měsíců.

Udělal to Z.Rampas*, který se s K.Jedličkou už delší čas akademicky zabíral myšlenkou založení SF klubu. Protože ale o jeho založení, fungování, smyslu programu měli mlhavou představu, čekali, zda to neudělá někdo jiný, kvalifikovanější, aby se mohli jen přihlásit. Jedním paradoxů provázející naše SF hnutí, je to, že jeho vývoj velice urychlila smrt člověka, který pro něj snad nejvíce vykonal.

Až po smrti L.Součka si totiž fanoušci uvědomili, že za ně nikdo SF kluby nezaloží a tak se do toho pustili sami. První sfk vznikl okolo Z.Rampase na MFF UK v Praze, dnes se jmenuje Villoidus.

Pod vlivem Villoida a článků o něm začaly vznikat další SF kluby, první v Teplicích. Události stejného významu jako bylo založení prvního SF klubu na MFF UK bylo založení a hlavně pozdější práce sfk Salamandr v Pardubicích. Jeho první šéf P.Poláček* zorganizoval celostátní soutěž o SF povídku a přeměnil vyhlášení vítězů prvního ročníku na celostátní con, dodnes žijící jako Parcon. Celkem pět ročníků pardubických setkání pomohlo dotvořit fandom do podoby v jaké ho známe dnes. Vedle toho důležitá součást Parconů a v počátku příčina jeho existence, Cena Karla Čapka přivedla do fandomu řadu nesmírně talentovaných lidí,

bez jejichž práce si dnešní sf život už ani nelze představit.

Již první setkání fanoušků SF v Pardubicích roku 1982 vedlo k takovému rozmachu sf a s tím spojeného zakládání SF klubů, že ještě před Parconem '83 vyvstala potřeba zlepšení meziklubové spolupráce a vzájemného poznávání. To vše umožnil teplický sfk (dnešní) Duna, který uspořádal první celostátní poradů* vedení a aktivistů čl. sf klubů. Tím byl položen základ i k současné organizační struktuře sf hnutí.

K devíti či deseti klubům, které existovaly na počátku roku 1983 přibýlo do jeho konce dalších šest. Pavel Kosatik* ve svých novinách Siréna vyhláší literární soutěž o Pseudovyabstrahovanou Juditu⁵. V Praze se fanoušci začínají scházet v klubovně Polská. Vedle fronty na lístky do kina Ponrepo, kde od podzimu r. 1982 probíhal cyklus SF filmů (M.Grün), se Polská stala dalším místem bouřlivého seznamování a objevování pražských fanů. Zde také Vláda Veverka* [W] z šéfů klubů scházejících se v Polské a z neaktivnějších fanoušků vytvořil KK, z počátku jen pro Prahu. Později byla na jarní poradě '84 v Teplicích její působnost rozšířena na celou republiku.

Na Parconu '84 byl poprvé udělen Mlok za zásluhy^p o rozvoj žánru a hnutí SF a Ludvík^p za literaturu.

Do první podzimní porady v Šumperku pořádané sfk Makropulos (Konupčík*) vzniklo dalších deset sfk. Z podnětu W se od tohoto roku pořádají lokální cony. Prvním byl Minicon^A '84 v Praze.

V březnu roku 1985 proběhla péčí sfk TOS (Nejedlý*) jarní porada v Praze. Vedle toho, že se poprvé pořádala mimo Teplice, kam už se jarní porady neměly vrátit, je pozoruhodná zejména tím, že zde byly poprvé distribuovány LZR I a že se zde poprvé otevřeně projeví rozpory v KK, vznikly zde prakticky dvě křídla tradičně ve složení W a zbytek KK.

Tento rok má i řadu dalších primátů, k nejvýznamnějším patří pořádání Tatraconu^A, Draconu^A a Semináře o fanzinech*. IFe vydal své pro původní českou SF tak důležité antologie Návrat na planetu Zemi a Stalo se zítra. H.Herman vydal vynikající 10 x Sci-fi a získal tak Ludvíka '86. Mlokem '85 byl oceněn T.Rotrek1, který se v následujících letech stal nejaktivnějším profesionálem. V průběhu roku vzniklo 15 sfk.

V roce 1986 pořádal jarní poradu sfk Terra v Praze na Strahově. Zde byla vyřešena krize KK přijetím nové koncepce její úlohy v hnutí jako poradního, informačního a koordinačního centra (pro lepší souhru přímo v KK odstoupil W). Nová koncepce = pokus o kompromis mezi tím, co by bylo třeba a tím, co je v lidských silách.

V tomto roce Z iniciativy P.Weigela proběhly oslavy nedožitých šedesátých narozenin L. Součka pražském Planetáriu. Rovněž k šedesátinám obdržel J.Nesvadba Mloka.

Od tohoto roku můžeme počítat boom fan knih. Vyšly PS I, Ikarie XB-1 a LNL. Proběhl poprvé specifický pořad Ufouni ve Slaném s tradičně pak vysokou úrovní a "oficiálně" bylo založeno a vzniklo 9 sfk.

Charakter roku 1987 byl předznamenán nutností uspořádat poprvé Parcon mimo Pardubice. Uspořádala jej KK ve spolupráci s pražskými

sfk. Na pražském Parconu byl vyhlášen Parcorán klub* a Ludvíka získal Zdeněk Rampas, to byl precedens pro revizi jeho statutu, k níž došlo na podzimních poradách '88.

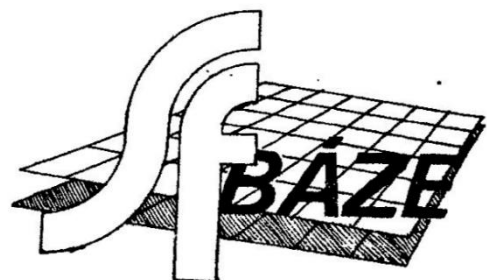
Ještě před Parconem, který proběhl až v polovině roku, uspořádal Z.Páv* a další plzeňáci první Pivoccon^A, literární večer probíhající v Plzni každý pátek 13.

Jarní porada proběhla v Olomouci před prvním SF plesem^A a týkala se hlavně Parconu. E.Čierny* uspořádal seminář klubové činnosti*. Podzimní porada proběhla v Košicích jako součást Cassconu^A a v listopadu se konečně konal Kobraccon^A, první bratislavský con. Do konce roku, uzavřeného Liberconem^A, vzniklo dalších 7 sfk.

Rok 1988 proběhl jednoznačně ve znamení mohutné fanouškovské vydavatelské činnosti. Laser vydal vedle tří čísel Laseru sborníky povídek R.Sheckleyho a I.Asimova. Dále vyšly LZR III, Cizí hvězdy, Ikarie XB-3, Zelená smrt, PS II, LCM, Rudé hřeby. K tomu musíme přidat LZM a comics Arnal.

Krátce před Parconem v Ostravě uspořádal P.Weigel oslavu 100. výročí cesty p. Broučka do XV.století.

Na jarní poradě v Olomouci (opět při SF plese) bylo rozhodnuto regionalizovat podzimní porady. Proběhla pak česká podzimní porada ve Mšeci (při SOF), slovenská v Banské Bystrici a závěrečná shrnující moravská porada na Draconu. Počet sfk podle evidence z moravské PP dosáhl na pětadesát, i když toto číslo zpochybňuje jen 55 odpovědí na dotazník KK.

Parcon

Miloš Podpěra, C

Začalo to v roce 1981. Pavel Poláček*, vedoucí sfk při VŠChT v Pardubicích, se rozhodl uspořádat soutěž celostátní nejlepší povídku "O cenu Karla Čapka" na jejímž závěru mělo být setkání všech přispěvatelů s vyhlášením výsledků. Pavel ani jeho kamarádi určitě netušili, že zahajují historii dvou nejznámějších akcí našeho fandumu. Připomeňme si historii druhé z nich, známé dnes pod názvem Parcon.

Ono historické první "Celostátní setkání přátel SF" (teprve dodatečně nazvané 1. Parconem) se konalo 21.-23.4. 1982 na kolejích a v přednáškových sálech VŠChT. Pořadatelům zcela první akce našeho fandumu však citelně chybělo zařízení, které by jejich energii a nadšení proměnilo v pracovní síly. Naštěstí s velkým pochopením zaskakoval zejména Ondřej Neff, který se obětavě ujal řízení většiny diskusí. Tehdejší "smetánka" naší SF se sešla v sobotu ve velkém přednáškovém sále VŠChT. Vedle profíků, zástupců již existujících sfk a přispěvatelů soutěže tu byla také řada fanů, kteří teprve přijeli sbírat zkušenosti. Perličkou dopolední diskuse byl "souboj" D.Dvořáka* se zbytkem sálu o smyslu úlože ekologické SF. Přestože byl program setkání vlastně jednou velkou improvizací, již tehdy v něm nechyběla přednáška Ondřeje Neffa (česká SF) ani vystoupení dalších profíků (ediční plány, rady začínajícím autorům aj.). Vyvrcholením tohoto setkání, jakož i všech dalších bylo samozřejmě vyhlášení výsledků CKČ. Další samozřejmou součástí Parconů se stalo i zvláštní vydání KOČASu (Kolejního ČASopisu), věnované nejlepším povídkám. I to přispělo k velkému úspěchu akce, takže drtivá většina ze 150 účastníků odjížděla spokojena a vznik dalších sfk byl jen otázkou času.

Druhý Parcon (22.-24.4. 1983) nás uvítal precizně připraveným programem. Bohužel se však "nějak vymkl z

ruky" (jak se občas stává) a tak setkání mělo poněkud chaotický průběh. Po sobotní dopolední přednášce O.Neffa o R.A.Heinleinovi se souhrou okolností stala hlavním bodem programu více než pětihodinová dražba pod (opět) Ondřejovým vedením. Ale i tak jsme nepřišli o rady autorům začínajícím Iva Železného, panelovou diskusi pořádanou matfyzáckým klubem pod vedením J.Veise na téma "Co si představují pod pojmem SF" a pro spoustu přítomných byla příjemným objevem i Barbarella. Naopak pro naprostý nedostatek účastníků skončila krachem diskotéka.

O rok později (6.-8.4. 1984) nám už P.Poláček & spol. nedal téměř žádnou šanci ke stížnostem. Program běžel v několika paralelních větvích prakticky nepřetržitě od pátečního odpoledne do nedělního odpoledne a s výjimkou mírně zmatených začátků a nedodržování titulů videoprojekci byl téměř přesně dodržen. Sešlo se nás přes 300, čímž byla poprvé vyčerpána kapacita akce, daná především ubytovacími možnostmi. V prostorách určených Parconu se pohybovali i první zahraniční hosté z MLR. Další novinkou byl plakát, vlastně hned dva - polovina zamýšleného tetracyklu V. Houfa. A v programu bylo opravdu z čeho vybírat: výborně dokumentovaná přednáška M.Grüna "SF v kosmonautice a naopak", již tradiční One Man Show Ondřeje Neffa, tentokrát o I.Asimovovi, (všestranně) vyčerpávající přehled B.Urgošíkové (SF film) a autorský seminář I.Železného. J.Veis si zvolil jako téma panelové diskuse děsivou vizi pohlčení literatury univerzálními masmédií. Poprvé se na Parconu představilo i výtvarné umění. - skvělá výstava bulharského malíře Dimitra Jankova, "uloveného" na Euroconu '83* a svoji premiéru měly i klubové pořady - comicsy V.Veverky* a AV pořad sfk Ostrava. Nešťastná dražba knih našla tentokrát k všeobecné spokojenosti své místo v programu nedělního dopoledne pod patronátem sfk Spectra Praha v čele s V.Veverkou. Díky rozsahu videoprojekcí je zřejmé možno též k této akci datovat vznik

nové podmnožiny fandomu - videomaniaků*. Vraceli jsme se domů dokonale zmožení na těle i na duchu a s pocitem, že P.Poláčkovi se rozlúčka s organizátorstvem Parconu opravdu vydařila.

V roce 1985 se už pardubické setkání (19.-21.4.) stalo zcela výběrovou akcí. Díky rostoucímu počtu klubů se průměrný příděl zmenšil na 3-4 místa na klub. Také se vyskytly obavy, jak se s jeho organizací vypořádá nový šéf pardubického sfk Pavel Blecha*. Naštěstí zbytečně, neboť kromě dále popsaných "standardních" požitků tento Parcon přinesl hudební premiéru. Skupina Progres 2 se představila s pořadem Mozek, který byl přes vytýkanou velkou hlučnost považován za vůbec nejlepší bod programu. O.Neff nás tentokrát seznámil s dílem R.Burroughse a J.Veis si zvolil za téma své přednášky fantazii v SF. S velkým úspěchem se také setkaly výstavy K. Saudka a T.Rotrekla. V sobotním odpoledni se představili zahraniční hosté - šéfredaktor Fantastyky Adam Hollanek z Polska a východoněmecký spisovatel Erik Simon. Kromě obvyklých potíží kolem videa (změny titulů, nedodržování časového rozvrhu) se objevily i nové: celá jedna "paralelka" byla věnována horrorům (!) a na projekcích se objevovalo přespříliš neúčastníků Parconu. Sobotní dražbu i nedělní burzu opět zvládl tým V.Veverky a dlužno též připomenout, že ze zelené díry* se vynořil i P.Poláček, aby předal zvláštní cenu nejlepší povídce s protiválečnou tematikou. "Standardní" spokojenost s průběhem setkání menšilo jen o několik měsíců opožděné vydání Kočasu.

V roce 1986 se o 150 míst určených fandomu ucházelo 60 klubů. Nikdo z účastníků jubilejního 5. Parconu (18.-20.4.) však netušil, že se v Pardubicích scházíme naposled. Průběh conu tomu rozhodně nenasvědčoval. Zuzana Hanzalová sklídila s hudebním pořadem Mezistanice Země stejný úspěch jako Progres 2 v minulém roce. Po pátečním slavnostním zahájení jsme mohli shlédnout i klasiku SF filmu Metropolis. Sobotní úvodní přednáška

patřila, jak jinak, O.Neffovi (Život a dílo J.R.R.Tolkiena). J.Veis si tentokrát zvolil téma netradiční - fandom (zkrácené části této přednášky naleznete o několik stránek dále) a T.Rotrekl přednášel o výtvarném umění. Na programu se objevila i dvě divadelní představení a klubový pořad sfk J.Verna. Při slavnostním vyhlášení výsledků CKČ předali zástupci fandomu vedení VŠChT obraz T.Rotrekla a poděkování za pět ročníků Parconu. Přesto však již touto dobou bylo cosi shnilého v budoucnosti pořadatelství. Formální záminkou definitivního odmítnutí pro rok 1987 i léta budoucí se však stalo odhalení a trestní postih nescifistických videomaniakálně-obchodních záležitostí jednoho z členů pardubického sfk. Několik měsíců spekulací o možných pořadatelích setkání ukončilo až rozhodnutí Z.Rampase* a M.Hlaváče*: Parcon '87 bude v Praze!

Vlastně již od prvního dne příprav bylo zřejmé, že 6. Parcon těžko dosáhne úrovně svých předchůdců. Nouzově pořádaná jednodenní akce bez možnosti ubytování si jako hlavní cíl určila udržení kontinuity při zachování hlavních rysů dosavadních setkání. Zároveň tím však zmizelo ubytování jako hlavní příčina omezené kapacity a tak se v sobotu 13.6. 1987 sešlo v Paláci Dopravních podniků rekordní počet 500 (!) fanů. Již v pátek večer se však pražští účastníci sešli na dvou filmových projekcích v kině Ponrepo. Ondřej Neff nás hned na začátku zaskočil svým vystoupením, místo obvyklé show jsme sledovali suché, avšak informacemi nabitě povídání o kyberpunku jako nejnovějším směru v americké SF a Jaroslav Veis nám pro změnu vysvětloval, proč nemá rád sci-fi... Mladým tvůrcům byly věnovány tři pořady: setkání příspěvatelů workshopu "1 000 000" O.Neffa, autorský seminář Iva Železného a seminář pro mladé výtvarníky T.Rotrekla. Klubový pořad sfk J.Verna přilákal několikrát více diváků, než mohl pojmout jemu přidělený prostor. Zajímavostí programu bylo i založení Parcorán klubu* - "elitního" spole-

čenství účastníků všech Parconů. Poměrně nabitý program conu se však nevyhnul ani hluchým místům a nevydařeným programům. Přesto však i tento Parcon, jehož uspořádání si těžko bylo lze představit bez všestranné pomoci Theodora Rotrekla, se může být skromně zařadit vedle svých starších sourozenců.

Druhý putovní, celkově sedmý Parcon se konal v Ostravě v areálu VŠ báňské pod vedením Vládi Kostihy* z místního sfk. Akce s perfektně připraveným a až na drobnosti i dodržovaným programem přilákala na 350 fanů z celé republiky. Pořadatelé se rozhodli pojmout akci šířeji a do programu zařadili i prognostické přednášky na téma X v III. tisíciletí (X = jaderná fyzika, počítače, výtvarné umění ...), nicméně jsme nepřišli ani přednášku O.Neffa "Jak já píšu" a další "tradiční" akce. Konečně také bylo možno hovořit o celostátní akci, neboť kromě přednášky A.Hykische věnované fantastice pro děti bylo možno shlédnout i výborný AV pořad "J.M.Jarré" sfk 451°F Košice. Přestože to bylo poprvé, kdy slovenštinu bylo slyšet nejen v hledišti, hned po Parconu se ozvaly hlasy, že byla diskriminována... Kromě profesionálních hostů z NDR a PLR (E.Simon, manželé Steinmüllerovi, M. Parowski ad.) se v Ostravě objevily skupinky fanů ze spřátelených klubů v Gdaňsku a Katovicích. Prakticky v centru Ostravy, mimo areál VŠB, probíhala již měsíc před setkáním SF výstava, zřejmě dosud největší v ČSSR. Její první část byla sestavena z ukázek publikační činnosti předních evropských nakladatelství, druhou neméně zajímavou část tvořily ukázky z díla Káji Saudka. A tak se pihou na kráse ostravské akce stala jen neexistence slibovaného Kočasu.

Přes velké problémy s organizací, zejména s ubytováním (250-400 osob) se asi vždy najde ochotný klubtahoun, který ostatním připraví radost ze společného setkání. V tomto roce bude pořadatelem sfk Futurum Olomouc (29.6.-2.7.). Ohlášený program čtyřdenní(!) akce s 500(!) účastníky působí impozantně a při

zkušenostech týmu vedeného Pavlem Konečným* můžeme očekávat jen to nejlepší. Pro léta příští zatím organizátory neznáme, o Parconu prý uvažují v Bratislavě, Ostravě a snad i jinde. Zdá se tedy, že se není o budoucnost prestižní akce československého fandomu třeba obávat a i nadále si budeme moci říkat jako teď "Jaký bude ten příští..?"".

Cena Karla Čapka

Zdeněk Rampas, CL

Kratochvilné rozprávění o práci poroty velevýznamné soutěže "0 cenu Karla Čapka" jakož i o zásadách, jimiž se sbor porotní při určování kategorií řídí, potažmo i o způsobech jejich obsazování, totiž určování vítězů, taktéž o vývoji všeho toho výše uvedeného.

Ve spisech povolanejších, a rozsáhlejších jsou podrobněji popsány počátky CKČ. Na žádost Vaška Soukupa, jemuž nelze odmítnouti, se pokusím dostát slibům v nadpisu, podezírajíc ho, jakož i ostatní parconské autory, že mu není jasné, proč nevyhrál on, a zda na tom nemá porota nějakou zásluhu. Pročež do práce.

Idea soutěže se zrodila jako Pallas Athéna z hlavy legendárního Pavla Poláčka. Doba však pokročila, pryč jsou doby Titanů, místo bohyně se zrodilo hned její pozdější torzo. Totiž opustím-li třaslavou půdu metafor, představa byla taková: Podáme inzerát, očíslujeme došlé povídky a někdo vybere nejlepší. Těmi někdo měli být a byli mýtičtí profesionálové, jejichž jen chabě dokázaná existence probouzela ve fanoušcích víru v zázraky, které uskuteční, stačí je jen požádat.

Už v prvním (nultém) ročníku

(1982) se ukázalo, že to bude složitější, dvě stě povídek nejruznější úrovně je trochu moc, proto Pavlové Poláček a Křivka snad spolu s L. Macháčkem vytvořili předkolo, které vybralo povídky, jež navíc četli J. Veis a Z. Volný. Pak se někde sešli a dál nevím, možná se dohodli, možná poprali. Vědomi si nahodilosti výsledků takového hodnocení, určovali jen první (3) místa a další zdařilé práce ocenili čestným uznáním. Hodnotili ve dvou kategoriích, v hlavní soutěži a do 18 let. Dodnes se vedou spory, zda je mládí důvodem k jinému hodnocení; v životě to tak není, proč tedy v soutěži.

V následujícím roce jsem se do práce poroty zapojil i já, spolu s Petrem Hanušem (3. místo CKČ '82). Dopustili jsme se stejné chyby jako Pavel Poláček minulého roku. Porotci předkola (prvního kola) četli všechny povídky. Těch ale tentokrát bylo 434. Porotu obohatil Ivo Železný, tvůrce většiny dalších kategorií soutěže. Vlastní hodnocení proběhlo stejně jako v '82 (rvačka porotců), včetně udílení čestných uznání.

Od roku '83 byl Z humanitárních důvodů reorganizován systém prvního kola. Všichni porotci čtou jak povídky prvního tak i druhého kola. Vždy tři porotci čtou 100 povídek, a protože povídek dochází mezi 300 až 400, je porotců 9 až 12. Doporučené povídky, dohromady okolo 50, postupují do druhého kola, kde je čtou všichni.

V tomto roce se poprvé bodovalo, každý mohl označit 20 povídek, body od 20 pro nejlepší až po jednobodovou. Bodování to bylo dost nahodilé, nebyly žádné zkušenosti (povídka, kterou 5 porotců dalo na desáté místo, předběhla tu, kterou 2 dali na místo první). Po roční počítačové analýze byl na základě dat z tohoto ročníku navržen tzv. Systém 60. Nejlepší (1.) povídka obdrží od porotce 60 bodů, druhá 30 až n-tá 60/n. Tedy 60, 30, 20, 15 až 12. S výjimkou prvního místa mohl porotce, aby se usnadnilo rozhodování, ocenit daným počtem bodů až dvě povídky.

Systém 60 se osvědčil a je používán dodnes s těmito úpravami: V roce 1986 přibylo 6. místo (10 bodů) a v letošním roce se zvětšilo množství ohodnocených povídek na jednotlivých místech, což umožnilo každému porotci dát nějaký bod všemu, co ho zaujalo. Současné schéma S 60 je nyní následující:

60
30 30
20 20 20
15 15 15 15
12 12 12 12 12
10 10 10 10 10 10

Krom bodovacího systému se vyvíjely i hodnocené kategorie. Značnou životnost prokázala kategorie do 18 let, ani ne tak tvorbou svých účastníků jako spíše vlivem organizací soutěží pořadajících a podporujících. Všichni se cítí být povoláni podporovat a rozvíjet tvořivost mládeže, ale nikoho už nezajímá, co si probuzený talent počne dál.

Praxe a Ivo Železný ukázali nutnost zvlášť hodnotit takzvanou krátkou povídku. Vzhledem k rozsahu povídek, které se mohou objevit v časopisech, se tato kategorie ukázala jako dobrý pomocník v propagaci SF.

Celá práce poroty a volba soutěžních kategorií je řízena snahou ocenit vše nové a přínosné v povídce SF. Pokud se v prvním kole objeví nějaká pozoruhodná třída literárních děl, je snahou poroty vybrat z nich tu nejlepší a ocenit její specifiku. Například, pokud by přišlo 10 dobrých povídek napsaných formou divadelní hry nebo třeba hlavolamu, asi bychom pro ně vyhlásili zvláštní kategorii, ale i v hlavní soutěži by měli stejné možnosti jako všechny ostatní.

převzato z f. Bene Gesserit 3

Zahraniční kontakty

Miloš Podpěra, C,
Jaroslav Olša, jr., Egon Niczky

Někde se začít musí. Tím začátkem by zřejmě mohlo být členství J.Nesvadby v ESSF*, kde zastával

místo národního delegáta (dodnes) neexistující celostátní organizace (tehdy, tj. koncem 70.let) neexistujícího čs. fandomu. Kromě ojedinělých soukromých korespondenčních vztahů (J.Markus* - I, J.Hlavička* - DDR) asi nebylo možno o nějaké aktivitě hovořit. Na podzim r. 1980 se v Praze zastavil při cestě do na Eurocon* v Katowicích John Brunner S manželkou. Beseda v redakci Sedmičky nám tak trochu otevřela obzory nejen nad jeho dílem, ale i co se evropského i světového SF dění týkalo.

Na podzim roku 1982 se Jaroslav Olša* přihlašuje do polského celostátního sdružení OKMFiSF, jehož adresu našel na zadní straně obálky jednoho paperbacku. O tom, že organizace již neexistuje, se dozví až na jaře příštího roku v dopisu od jejího nástupce PSMF. V létě téhož roku se při cestě do Polska seznamuje s A. Szatkowskim, tehdejšíím předsedou PSMF a stává se též členem SKF (Slezský klub fantastiky) v Katowicích.

V únoru 1983 se koná WORLD SF G.M* v Záhřebu (YU), jehož se samozřejmě zúčastňuje i dr.Nesvadba. Jednou z dovezených informací je i zpráva o konání Euroconu '83 v Lublani (YU), tedy v místě pro našince relativně přístupném. Řada fanů se proto rozhodla tuto tohoroční největší evropskou SF akci navštívit. S cestováním byly ovšem vždy problémy: Eva Kebrlová se jako nadšená sci-fistka rozhodla také zúčastnit se. Pravda, byla tu drobnost, její snoubenec P.Nechánský byl v té době na vojně, a proto se rozhodla požádat MNO o zvláštní dovolenou pro Pavla za účelem vycestování na tuto významnou mezinárodní kulturní akci... J.Olša si pro změnu vyčerpál "příděl" zahraničních cest - toho roku již měl za sebou cestu po západní Evropě a tehdy se mohlo vycestovat jen jednou ročně... Ani devizových příslibů nebylo dost... A tak se koncem září sešli v Lublani T.Tomešová a M. Podpěra* s P.Křivkou*, který tam v té době pobýval služebně. Oznámení existence čs. fandomu (výstava knih, fanzinů i vystoupení v ESSF místo nepřítomného J.Nesvadby) patřilo prý k překvapením akce. Eurocon samotný byl

velmi dobře uspořádán - pěkné a moderní prostředí, perfektně připravený a přesně dodržovaný program. Hlavní kořistí, kromě informací o fandomech v jiných zemích byly však adresy národních delegátů v programovém informátoru, kontakty na jugoslávské kluby a také adresa jednoho ze zde vystavujících výtvarníků Bulhara Dimitara Jankova.

Na podzim 1983 se v Dzierżoniowě nedaleko Wrocławí konalo SF setkání. A opět cestovalo na akci více fanů, než se jí nakonec zúčastnilo: cesta P.Poláčka* a M. Podpěry skončila po pasové kontrole v Žamberku, zatímco J.Olša a P.Weigel jedoucí tímtež vlakem s tímtež pozváním o den dříve bez problémů dorazili. Jarda udělal interview s J.Zajdelem a M. Parowskim a rozšířil dále svoje styky s Polskem.

Léta 1984 a 1985 jsou obdobím největší aktivity J.Olši působícího tehdy jako "mimořádný a zplnomocněný velvyslanec čs. fandomu". Díky adresáři z Euroconu '83 navázal řadu kontaktů po celé Evropě a začal i více cestovat: v dubnu 1984 "Wizje świata przyszłości v filmach SF" v Polsku a Eurocon '84 (společně s J.Nesvadbou). V prosinci téhož roku to byl Hungarcon (+Albín Medúz*). V dubnu 1985 se ve Fananu (I) stává členem WORLD SF*, v červnu pak je čestným hostem na Silconu v Katowicích.

V těchto letech se ale náš fandom začíná projevovat aktivněji a objevují se i jiné způsoby spolupráce, než je "pouhé" korespondování. Na jaře 1984 se v Praze a Pardubicích koná výstava D. Jankova (P.Holan*, M. Podpěra) s jehož jménem jsme se již setkali na Euroconu '83. Téhož roku na podzim se v Praze objevuje nový stážista na VŠChT Sławomir Sączek, jinak též člen SKF. Jeho stánek s polskými knihami a plakáty od té doby nechybí na žádné významnější akci v Československu. Slávek však též zprostředkovává účast skupiny pražských fanů na Polconu-Silconu '86 v Katowicích. Zajímavostí je, že tentokrát všichni docestovali bez větších problémů. Této akce se zúčastnili i členové KLF Ostrava, kteří dokonce přispěli i vlastním pořadem do programu

akce. Nesmíme ovšem zapomenout na závěr roku 1985. Eduard Martin si vyjel na Eurocon do Fayence (F) a přivezl odtud SF Villoidu cenu pro nejlepší evropský fanzin!

V roce 1986 se Eurocon konal opět v Jugoslávii. Čsl. fandom měl v Záhřebu celkem silné zastoupení (J.Olša, P.Holan, skupina členů sfk Castor Sp. N. Ves v čele s Mio Butorou*). Bohužel, slabě uspořádaná akce zklamala očekávání a z našeho pohledu jejím jediným kladem byla Jardou vybojovaná ocenění.

Hungaroconu '87 v Gödöllő zúčastnili J.Kuřina*, J.Olša E.Niczký* (o aktivitách košického sfk dále) - i tato akce patřila k těm slabším. Díky S. Sączekovi opět mohlo jet na katovickou regionální akci - Silcon. M. Podpěra se tam seznamuje s předsedou dalšího významného polského klubu GKF Gdaňsk B. Gwozdeckým. Výsledkem bylo pozvání na prosincový Nordcon, nejlepší polskou akci roku, jíž se zúčastnili i fanové z Olomouce v čele s P.Konečným*, výměnou potom přijeli přátelé z Gdaňska na Parcon '88. Nejvýznamnější evropskou akcí toho roku je ovšem bezesporu Worldcon* v Brightonu (GB), jehož se zúčastnili I.Adamovič* a J.Olša. Byla to dosud největší akce v Evropě 5000

(!!!) účastníků a bylo lze se zde setkat s většinou spisovatelských hvězd SF. Nechybělo samozřejmě ani udělování hlavních světových cen.

Již v předcházejících letech navázal sfk 451°F Košice kontakty s maďarským fandomem. Bylo to především díky jazykové zdatnosti E.Niczkého a

jeho kamarádů o onom pro většinu Českoslováků tak exotickém jazyce. Kromě účasti na maďarských conech si vyměňují materiály s klubem v Debrecínu a jsou v kontaktu s oběma konkurenčními maďarskými SF organizacemi Vega a Galaktika. V loňském roce se mohli košičtí obzvláště těšit: v létě se Maďarsko stalo centrem evropského SF života. Nejdříve v červenci Eurocon, v srpnu potom fantastický SF týden a v jeho rámci i WORLD SF G.M., vše samozřejmě v Budapešti. Pro devizové trable s forinty se mohli zúčastnit pouze druhé z nich. Na Eurocon však cestoval J.Maxon* z Bratislavy, zúčastnil se i zasedání ESSF, nezaváhal - a přivezl cenu pro Ondřeje Neffa za popularizaci žánru. Košický klub má však i živé kontakty se SSSR, a to jak se spisovateli (Strugačtí, J.Guljakovskij - čestný host Cassconu '87, aj.), tak i se sf kluby (Moskva, Kazaň, Vladivostok).

To již jsme vlastně v současnosti. J.Olša pokračuje ve své mezinárodní aktivitě především korespondenčně. Kromě rozsáhlých styků s Poláky (Parowski, Oramus, Hollanek, ...) i dalších kontaktů s "obyčejnými" (=evropskými) státy (Francie, NDR, NSR, RSR, SSSR, Švýcarsko ...) si píše i s USA, Japonskem, JAR, Čínou, Singapurem. Z.Rampas* a L.Peška* si píše s "první dámou amerického fandomu" Ch.Proctor. Sfk J.Verna má přátele ve Švédsku, kteří na něho pořádají sbírky SF paperbacků na akcích. Kromě toho si korespondují i s Polskem a SSSR. Se sovětskými fany si koresponduje více našinců. Asi nejtěsnějšími kontakty jsou zmiňované klubové výměny a spolupráce na akcích (SFinx Klecany, Futurum Olomouc - GKF Gdaňsk, KLF Ostrava, TM Praha - SKF Katowice, 451°F Košice - Debrecen). Snahou o navázání spolupráce je v neposlední řadě i anglická mutace f. Poutník (sfk J.Verna) a připravovaný speciální fanzin Kontakt (sfk Slaný) v angličtině.

●
dále viz stať "Československá účast na zahraničních akcích".

O fandumu

Jaroslav Veis, L

(zkrácený obsah přednášky
z Parconu '86)

Dnes budu hovořit o VÁS.

Není jednoduché se sem na Parcon dostat. Aby to člověk dokázal, musí buď napsat nějakou povídku dost dobrou, aby postoupil mezi významné autory, nebo musí být aktivním členem nějakého sfk či patřit k dost početné skupině "my, kteří se s někým známe". Vy si říkáte fandum. Je to anglické názvosloví, vy ho však vyslovujete bez onoho zavřeného "e". Nakonec by to nemělo smysl, neboť jste český fandum; anglické pojmenování vychází asi ze skutečnosti, že angličtina je pro SF totéž, co latina pro medicínu.

Definice praví, že fandum je aktivní čtenářské společenství, které udržuje vzájemný kontakt prostřednictvím časopisů neboli fanzinů a různých setkání čili konvencí. Takovýto univerzální vzor fandumu sdružuje čtenáře i autory a je zajímavý už tím, že vzájemně prorůstá. Řada autorů (i profesionálů) vyrostla z řad čtenářského fandumu. U nás čtenářský fandum také píše a tiskne ve fanzinech, ale vlastně ne najdeme Čecha, který by prorostl z fandumu mezi profesionály - nepočítaje I.Kmínka*, kterého považujeme spíše za produkt zdejší soutěže. Možná je to tím, že náš fandum je relativně mladý. Ale v tomto světle ani fandum nejstarší (americký) nemá ve své podstatě nárok na starobní důchod. Jeho vznik klademe do dvacátých let; má v tom prsty Hugo Gernsback. (...)

Pokud jde o skladbu fandumu, už jsou dávno pryč doby, kdy se jednalo jen o ostýchavé chlápce, kteří se bojí víc děvčat než obludných mimozemšťanů. Dnes zůstává převážně mladý (i když v tomto sále je dost výjimek), převážně mužský (a zde jsou výjimky zvláště vítány), dost často má přírodovědné nebo technické

zázemi. V žádném případě však nejde o sdružení vyznavačů koníčka, hobistů, liší se i od skupin čtenářů, zaměřených na detektivky, westerny aj. Podstatou rozdílu je aktivita a styl té aktivity. Aktivita je dokonce tak velká, že jsem někde četl přirovnání, že fandum by vesele žil a pracoval dál, i kdyby samotná SF zanikla. Jednotícím prvkem zde není literární žánr jako takový, ale způsob myšlení, nazírání na svět, zájem o osudy společnosti a vývoj světa. Americký fandum používá zkratku FI-AWOL, což znamená fandum je životní styl. To vyjadřuje hodně. I když proti tomu stojí jiné rčení - fandum není nic jiného, než žrout času. Ale myslím si, že u nás jde spíše o to nazírání na svět.

Fandum si vytvořil svůj určitý metajazyk. Sehrává roli, má velký význam uvnitř fandumu. Není slangem v pravém slova smyslu" a stálo by určitě za to stvořit slovník českého fandumu - jistě náznaky tu již jsou.

Díváme-li se na fandum jako na životní styl, musíme si uvědomit, že kolem SF vznikla jakási subkultura. A proč zrovna kolem SF? Nevím, právě příčiny by byla schopna postihnout jen důkladná sociologická studie; ale soudím, že by mezi příčinami nechyběl pocit sounáležitosti, nepochopení či odmítání. SF a fandum stojí otevřeně proti indiferentnosti obecné, netečnosti a nezájmu o vývoj světa. Stává se pak vzájemným ujištěním o smyslu tohoto postoje, smyslu hledání cest k budoucnosti. Nejde o hledání suché a školometské, ale o hledání plné vzrušení, napětí a někdy i humoru. Z čehož plyne, že jedna dobrá SF kniha či klubová akce dokáže víc než deset televizních besed s akademiky; už z jediného důvodu, že to není nudné a nepoučuje to za každou cenu. A v tom je kouzlo a krása SF pro mne. Ve vědomí, že budoucnost se zcela určitě bude lišit od grafy a tabulkami prorostlých prognóz seriózních badatelů. Je to jen intuice, kvůli které bych byl asi jinde považován za blázna. Prognózy jsou totiž od toho, aby se plnily na

20%; zatímco jejich symbióza s myšlenkami a bláznivými SF pravděpodobnost zvyšuje alespoň na procent padesát.

Ale není jen fandom. Je tu i obyčejný čtenář, potomek onoho chlápka, který kupoval časopisy Hugo Gernsbacka jen třikrát do roka, nebo toho, který by si je nevzal ani zadarmo. Dnes, kdy se SF stává prakticky módou, je ale obyčejný čtenář četnější, než čtenář z fandomu. Autor stojí rázem před dilematem: ke komu má směřovat své poselství? Fandomu, který je jeho zkušeným znalcem a třeba i ctitelem, který ho bere vážně, a nebo k onomu čtenáři, který ho chce zkusit číst či čte jen občas, třeba jen proto, že jde o věc novou, módní. Autor se může rozhodnout pro jednu variantu, ale co nakladatel? Ten totiž knihy nejenom vydává, ale také prodává. Roli hraje i způsob čtení. Ten se s postupem času mění, ovlivněn materiální podstatou, tedy množstvím a cenou knih. Levné a hojně dostupné knihy přinesla až moderní společnost. Akumulativní čtení, kdy se poměrně malé množství textu neustále četlo a četlo, kdy se prožíval každý odstavec, každá věta, vystřídal čtení konzumní. Čtenář nečte ani tak knihu, titul, jako spíše autora, něco od něj. Avšak konzumní čtení neplatí pro členy fandomu. Fandom čte akumulativně, knihy do značné míry studuje, jeho kritéria jsou docela jiná, než kritéria obecného čtenáře. Vede někdy až k diskriminaci, fan chce něco lepšího; má totiž podvědomý pocit, že za svůj postoj, za svou statečnost, s jakou se pustil do boje větrnými mlýny, si něco lepšího zaslouží. (...)

Za krátkou dobu svého trvání si fandom vytvořil některé specifické rysy, českým slovem řečeno rysy dost mrzuté. Jako kdyby do sebe nasával z okolí to, o co by měl nejméně stát., např. o intoleranci. Jednotlivce k jednotlivci druhému, klubu ke klubu. Ano, touha po úspěchu a chuť dominovat je mnohem mocnější čarodějka než láska; avšak zvenčí to totiž vypadá

jako boj o volební vítězství v republice San Marino, přičemž se soupeři tváří, jako kdyby bojovali o nadvládu nad celou Evropou. A přece málo: stačí tak a obyčejná slušnost. Nevím také, jakýsmysl má touha po dokonalosti, promítnutá do komplikované organizace, struktury klubů, dělení čtenářů na různé vrstvy atd.

Organizovat něco jako Parcon se musí. Avšak když se moc organizuje v partě lidí, které něco baví, mám strach, že je to bavit přestane. Není vůbec veselé dovídat se ve fanzinech o sporech typu "když nebude po mém, tak si S vámi nehraju" nebo číst o zákulisních šeptandách kdo s kým proti komu. Nevím také, zda je dobré proměnit kluby za bašty boje o rozšíření SF do každé rodiny.

Za těch sedm let jste dokázali věci, před kterými smekám. Zároveň se však vyskytly problémy, které si děláte sami, aniž byste museli; a co je horší, v dobré víře, že děláte správně. Ovšem být členem fandomu - fanem, není to samé jako být fanatikem ...

Musíme si tedy připustit, že SF je masová literatura, masová záležitost, že vychází v ohromných nákladech, že jejím hlavním konzumentem je obyčejný obecný čtenář. Můžeme tudíž říci, že ve smyslu označení

popkultura se jedná o druh popliteratury. Literární historie dobře zná proces, v jehož průběhu se texty, kdysi považované za triviální nebo vulgární, stávaly součástí zlatého pokladu světové kultury. Potřebovaly jen čas a sebevědomého čtenáře, který by se za ně nestyděl. Soudím, že stojíme před toutéž situací. Je totiž omylem domnívat se, že v případě SF jde o literaturu, pro kterou je charakteristická, dejme tomu, nevynalézavost či duchovní nebo psychologická chudoba. Často je v ní obojího habaděj; ovšem zůstává to skryto, a to i těm, kteří vytvářejí sebevědomí literatury obecné, tj. uctívané, lidem, kteří vždycky rádi připomenou, kolik že se ročně napíše špatných SF povídek, a vůbec si nelámou hlavu tím, že mnohem více se napíše špatných sonetů.

Proti tvrzení, že obecné hudební cítění člověka 20. století formuje mnohem více popmusic než symfonická hudba či opera, moc lidí nic namítat nebude. Ale co řeknou, když budu tvrdit, že literární cítění dnes formuje popliteratura?!?

Vedle existence fandomu vidím jeden z hlavních smyslů dnešní SF v problému stát se důležitým úhlem pohledu, ovlivňujícím obyčejného a tím pádem nejčastějšího čtenáře SF.

Vy co vidíte smysl dnešní SF ve zcela něčem jiném, mi promiňte, že jsem se do vašich představ nevešel; stejně jako já promím vám, že jste se nevešli do mých.

Děkuji za pozornost.

převzato z f. Světelné Roky 86/1-H

O klubech

Egon Čierny

Lidstvo celou jeho historii provázejí kluby. I když jsou doloženy až ve starém Egyptě a Sumeru, jsem přesvědčen, že již v době kamenné existovaly fankluby nějakého slavného lovce mamutů.

Lidé mají potřebu se sdružovat a sdružují se různým způsobem. Jedním takovým způsobem je sdružování se lidí podle jejich koníčka. Sci-fisté nejsou mezi kluby ničím výjimečným. Sdružují se milovníci psů, kaktusů, známek, poezie, starých zbraní, detektivek i rocku a dechovky.

Tak to je za prvé, s čím se musíme vyrovnat. A za druhé ne každý scifista čili milovník vědecké fantastiky nebo fantasy je dobrý klubista. Člen sfk nemá rád jenom sci-fi, ale i lidi. Chce se s nimi nejen rozdělit o své zážitky z četby anebo filmu, ale také je zvědavý na zážitky a prožitky jiných. Nemluví jenom sám, ale nechá mluvit i jiné. A poslední zásadní věc je to, že sfk jsou dobrovolné a nelze nikoho v nich do ničeho nutit. Vše záleží na vzájemné dohodě.

Současné kluby mají výhodu v tom, že již mají proraženou cestu jak u úřadů, tak i u veřejnosti. Na druhé straně zase smůlu, že se nemohou bít za svého koníčka tak vehementně, jako jejich předchůdci. V současné době je sci-fi móda a obchod, a proto by se kluby měly zakládat skutečně s cílem najít přátele se stejnými zájmy.

Ne každý je aktivní klubista a chce mluvit, raději jenom poslouchá. Pro některé kluby jsou takoví členové poklad, protože jinak by všichni stále jenom mluvili a nikdo by neposlouchal a nenaslouchal. Ale to neznamená, že mají být pasivní. Je-li dobré vedení klubu, ví, co je zajímavá, a určitě najde úkoly, které mohou a jsou ochotní udělat. Pokud by je neudělali, přišlo by to jim samým hloupé a jistě by přestali do klubu chodit. Někdy si myslím, že v současné době televizní "bačkorové" kultury je už jenom pravidelná návštěva sfk aktivní činnost.

Náplň činnosti v klubech záleží na lidech, kteří se tam scházejí, a na jejich zájmech. Někoho baví film, druhý sám píše, další překládá, čtvrtý vydává fanzin, pátý organizuje akce pro veřejnost. Někdy se

všichni takoví lidé nacházejí jednom klubu, některé kluby se zase věnují jenom jedné z činností, které jsem vyjmenoval. Hlavní je dělat jenom to, co členy baví a na co stačí jejich síly. Je hloupost soustředit se na jednu velkou akci (např. celostátní con), když se tím vyčerpáme na celý zbytek roku.

Podle mne je jádro činnosti sfk ve všedních schůzkách klubu, kde si lidé povídají o svém koníčku, čtou, kritizují, seznamují se s novými věcmi, zkrátka chodí tam rádi. Samozřejmě mohou vydávat fanzin a organizovat cony, ale ne za cenu toho, že je klub přestane bavit.

Nehledejme ve sci-fi nebo v klubech nějaké vysoké ideály a ne snažme se v nich měnit svět. Na to máme jiná místa, kde to jde nebo se tam o to můžeme alespoň pokusit. Kluby sci-fi by nám měly sloužit pro pobavení, pro setkávání s lidmi, kteří jsou nám názorově blízcí a s nimiž si rozumíme.

Ale to je můj názor a nedejte se jím odradit, pokud máte na činnost sfk názor jiný. Postupujte podle vlastního rozumu a dobře uděláte.

Baubín Petr, [Pražák] (1964)
st. FS ČVUT
sfk Andromeda Plzeň a R.U.R. Praha,
vyd. f. Andromeda News, tvůrce mapy
Scifilie*, reeditor LZR I

Biedermannová Carola, JUDr.,
[Mme de fan]
PF UK Praha, GP ČSR
sfk J.Verna a R.U.R. Praha, jazykový
úpravce překladů a povídek, Zakl.
Non Parcorán klubu*

Blažek Jan, RNDr., [Huňáč] (1956-82)
MFF UK Praha
zakl. sfk na MFF UK (nyní Villoidus),
vítěz I.roč. lit. S. v tomto sfk
(dnes Huňáč zelený^s)

Blecha Pavel (1963)
VŠCHT Pardubice
druhý předs. sfk Salamandr Pardubice,
hl. poř. Parconu '85 a '86

Brejcha Jaroslav, [Bolid] (1929)
učitel
zakl. a předs. Kosmického klubu
Rokycany ('59 - SF sekce '80), poř.
Kounova* '82-'87

Březina Pavel, Ing. (1963)
FSI ČVUT
zakl. sfk Parsek Praha, druhý šéfr.
a vyd. IK, dosud nejmladší člen KK
(býv.), spoluorg. Miniconu^A '86,
vyd. sborníku Výběr a Překlady 0

Butora Miroslav, [Mio] (1958)
samost. odb. ref.
předs. sfk Castor Sp. N. Ves, šéfr.
f. Pollux, poř. Tatraconu^A '85-'88,
nositel titulu SFDr.^s

II. FANDOM V DATECH

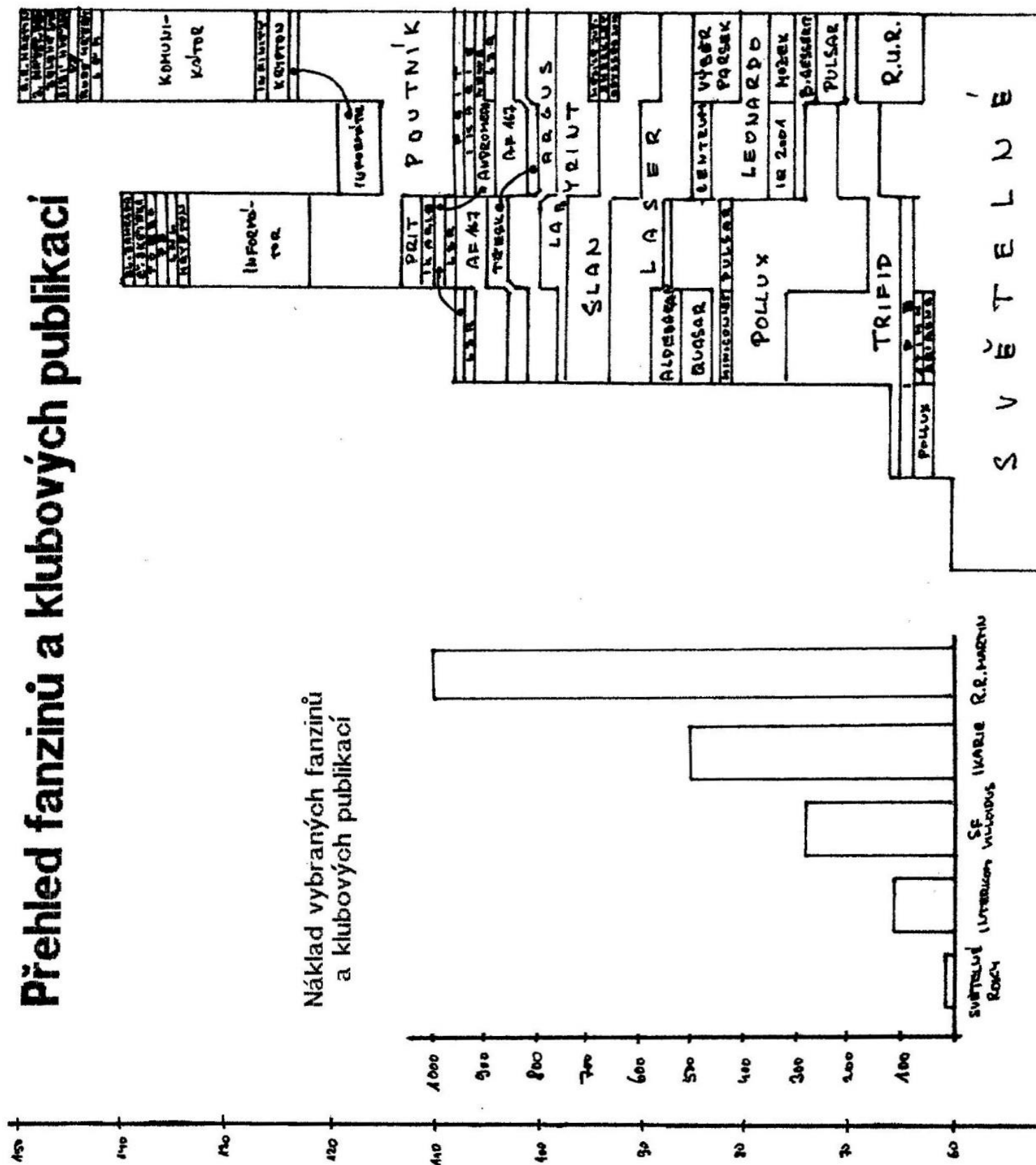
Kdo je kdo

Adamovič Ivan (1967)
st. FF UK
sfk R.U.R. Praha, překl. a znalec
anglos. SF, spolupr. P. Kosatíka*,
vítěz s. "O emblém Castora"^s ('85) a
lit. s. Sedmičky pionýrů, autor
práce SVOČ o sov. SF, vyd. ant. nové
vlny "Paralelní světy" a ant. "Cizí
hvězdy", čl. přispěvatel do "Shards
of Babel", úč. Worldconu* '87

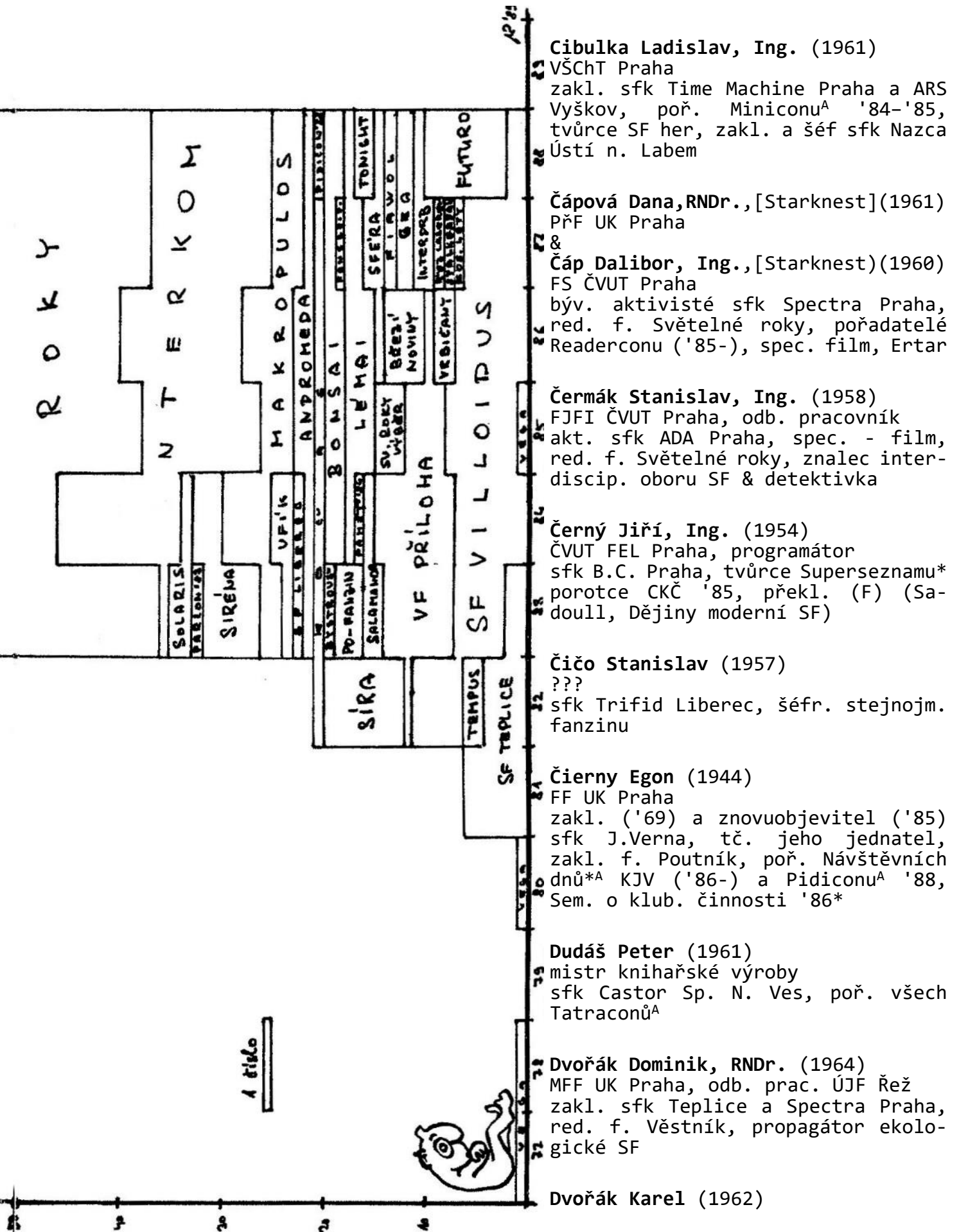
pokr. na str. 17

Přehled fanzinů a klubových publikací

Náklad vybraných fanzinů a klubových publikací

S V Ě T E L N Ě

PedF UK České Budějovice, učitel
býv. akt. sfk Villoidus Praha, zakl.
sfk ČB, šéfr. f. Ufik, zakl. a poř.
výtvarné s. "O Ufíkův talíř"^{CS}

Fabian Ján

??
předs. sfk Atrass Ziar n. Hronom,
vyd. f. Lemai, pořadatel sbírky MZ*
(nakreslených)

Haliena Milan, Ing. (1963)

EF VŠT Košice, programátor
zakl. sfk 451°F Košice a Planetárium
01 Prešov

Hanuš Petr, C, RNDr., [Aldiss](1956)

MFF UK Praha, programátor
zakl. sfk na MFF (Villoidus), autor
s vys. jazykovou kulturou - část
tvorby viz ant IFe, úč. CKČ, spol-
lupr. poroty CKČ ('83-)

Hasil Tomáš (1961)

??
předs. sfk Trifid Liberec, red.
stejným. fanzinu, poř. LibercoNu^A
'87

Hauserová Eva, M (1954)

PřF UK - biologie
úč. CKČ (1.'88), akt. hnutí za
ochranu přírody, jednatelka sfk "10"
Praha a neform. "Klub Elitgentů",
vl. tvorba - LČM, LZM

Hlaváč Martin (1965)

st. MFF UK Praha
akt. sfk Villoidus a R.U.R. Praha,
druhý šéfr. f. SF Villoidus (cena
ESSF* '84), poř. Parconu '87, vyd.
Kočasu '87, red. IK

Hlavička Jan, C, PhDr., [Kaprál](1951)

FF UK Praha
ext. sfk Villoidus Praha, obětavý a
talentovaný překl. (F,N,A), jako au-
tor snad ještě lepší^{PS}, tvorba
("hořká groteska"): ant IFE, f.
Villoidus, Siréna, ant. LNL

Hlinka Alexandre (1963)

FEL ČVUT Praha
zakl. a předs. sfk ADA Praha, zást.
šéfr. f. Ikarie

Hlous František (1960)

prov. chemik
zakl. sfk Duna Teplice, vůdčí osob-
nost tepl. fandumu, poř. jarních po-
rad* Teplice '83, '84, akt. akce
Klíč*, sběratel a znalec staré SF,
poř. anket Ludvik^P '84, '85

Holan Petr, C, RNDr., [Pagi] (1956)

MFF UK Praha, Zenitcentrum
zakl. sfk na MFF (Villoidus), akt.
KZG, býv. člen KK, poř. Parconu
'84-'85) a SF vikendů^A, překl.
(R,A), vl. tvorba

Jedlička Karel, C, Ing., [Akčildej] (1949)

VŠChT Praha, programátor
hlava plzeňského fandumu, zakl. sfk
Andromeda Plzeň, Dudlaj Předence,
vyd. f. Vega a Andromeda, sběratel
(Černá díra*), poř. Plkonu^A ('84-),
Chronoconu^A '86 a lit. s. "O stříb-
řitě lesklý halmochron"

Jelínková Ingrid, Ing. (1956)

FEL ČVUT Praha, programátor
sfk B.C. a R.U.R. Praha, poř. Šal-
dovy dýky*, ilustrátorka, vl. tvorba

Jirkovský Tomáš (1963)

MFF UK Praha, tč. v zelené díře*
býv. akt. sfk Villoidus, zakl. sfk
Laser Čelákovice>Roudnice n. L.->Pl-
zeň, šéfr. a vyd. stejnojm. f., red.
Superseznamu překladů*, ed. ant.
I.Asimova a R.R.Martina

Karbusický Jiří, Ing. (1961)

VŠST Liberec, sam. technik
sfk Česká Lípa, zakl. a ved. pion.
sfk Liberec ('80-'84), vyd. f. Bon-
sai, Bonsai-Interkom, Fanscriptum a
sb. Liberec 83 a 84, vl. tvorba^S: f.
Villoidus, Bonsai; sběratel f.

Kebrlová Eva

??
orig. osobnost z počátků fandumu,
zakl. býv. sfk Bing Ostrov n. Ohří,
rež. am. divadla se spec. SF, poř.
nikdy nevyhodnocené ank. Bohemia
Bermuds, zmizela v pol. r. 1983

Kmínek Ivan, M, Ing. (1953)

VŠChT Praha, odb. prac. ÚMCh Praha

sfk Villoidus Praha, úč. CKČ (1.'83, 1.'84,)), tvorba - "humor a starosti obyč. člověka", porotce CKČ('85-'88)

Kolek Igor (1952)

projektant
předs. sfk Hydrostav Bratislava, vyd. f. Fiawol, sběratel, autor inov. verze Superseznamu*

Konečný Pavel (1954)

mistr expedice-Sm. cihelny Olomouc zakl. a šéf sfk Futurum Olomouc, poř. DOD a SF plesů^A ('86-), hry Hobit^A ('88-), Parcon '89, vyd. f. Informátor a Černá skříňka

Konupčík Petr, C

??

zakl. a předs. sfk Makropulos Šumperk, vyd. stejnojm. f., poř. podz. porad* ('84, '85), poř. lit. Šulét^S

Kosatík Pavel, JUDr. (1962)

PF UK Praha, nakl. ČS
býv. akt. sfk Spectra Praha nyní sfk R.U.R., fan a editor non plus ultra: f. Síra a Siréna, ant. Lety zakázanou rychlostí I-III, teor. práce v čas. Zlatý máj, red. f. Ikarie, poř. lit. s. Pseudovyabstrahovaná Judita^S, úč. CKČ, vl. tvorba

Kostiha Vladimír (1944)

??

sfk Ostrava, překl. (A), poř. Parconu '88, vl. tvorba - f. Leonardo, časopisy

Křivka Pavel, RNDr.

MFF UK Praha, asistent VŠCHT
sfk Salamandr Pardubice, poř. a konferenciér Parconu

Kuřina Jiří, [Pivos] (1960)

MFF UK Praha
druhý předs. sfk Villoidus Praha, zakl. sfk A.B. Hradec Králové, pracuje na PiDi, vl. tvorba viz ant. Ife, f. Villoidus

Kusák Lubomír, Ing.

??

sfk Ostrava, poř. Parconu '88, autor studie o H.G.Wellsovi, znalec SF (C)

Lupečka Jaroslav (1958)

zámečník
sfk 451°F Košice, zodp. red. f. Prit, ilustrátor, autor - f. Prit, Vega (H)

Markus Jiří (1952)

MFF UK Praha
býv. akt. sfk Villoidus, překl. (A,R,P,I,F), znalec svět. SF, část překladové tvorby viz Z, Světová literatura

Martan Miroslav, Ing. (1919)

??

předs. sfk J. Verna Praha, překl. (A) (Nadace I-III aj.), překl. tvorba - f. Poutník

Martínek Pavel, Ing. (1946)

FEL VSSE Plzeň
zakl. sfk Spectra Praha, sběratel a znalec staré SF

Mátl Vladimír, Ing. (1952)

AF VŠZ Praha
předs. KZG Praha, tvůrce orig. koncepce diskusního kroužku s pozvaným odborníkem, tvorba viz ant. Ife, Pionýr '69, '70, f. VF

Matys Jiří (1952)

stav. technik
předs. sfk Česká Lípa, vyd. f. Bon sai, pravidelný úč. CKČ, O emblém Castora^S, část tvorby ant. Ife

Maxon Juraj

??

talent. výtvarník^s (plakáty, comicsy), reprez. na Euroconu '88***Medúz Albín**herec divadla ve Sp. N. Vsi
akt. sfk Castor Sp. N. Ves, ved. programu Tatraconu^A '85**Melichárek Pavel (1953)**letecký dispečer
čestný člen bratisl. sfk, pátrá po staré SF (S), sběratel (knihy, filmy)**Melicherčík Igor (1958)**projektant
býv. předs. sfk 451°F Košice (-88'), vyd. f. Prit, poř. jar. porady* a Cassconu^A '87, talent. výtvarník (plakáty Casscon, Tatracon^A, kresl. humor, SF plastiky)**Mikuláščík Pavel, Ing. (1962)**

??

sfk NYX Brno, poř. Draconů^A ('85-'88)**Moravec František (1952)**technik PO
zakl. a předs. sfk Malevil Březová n. Svit., poř. podzimní porady* sfk '86**Nejedlý Miroslav (1954)**

??

sfk TOS Praha a Praha 10, člen KK ('84-'85), poř. jarní porady* '85, vyd. f. VF, poř. SF víkendů^A**Niczky Egon**archivář
sfk 451°F Košice, spoluorg. Cassconu^A '87, reprez. na akcích v H, překl. (M), vl.tvorba - f. Prit, Vega (H)**Novotný František, M, Ing. (1944)**VUT Brno
úč. CKC (1.'85), čestný čl. brněnských sfk, vítěz Ceny J. Arbese^s '87, tvorba (ant. IFe, f. Villoidus, ant. LNL) se pokouší dobrat def. člověka a hl. pochopení zák. vývoje společností**Olša Jaroslav jr. (1964)**st. FF UK Praha
šéfr. f. Ikarie, předs. sfk Spectra Praha ('85-'86), reprez. Euroconu '84,'86*, Worldconu* '87 i na jiných zahr. akcích (PL,I,H), neoficiální zást. Čsl. fandomu v ESSF*, člen WORLD SF*, sběratel, znalec "ostatní" SF (=mimo Č,S,A,R) překl. (A,P), autor Bibliografie čsl. fanzinů***Páv Zdeněk, Ing.**

??

orig. povídkář, úč. CKČ, vynálezce a koordinátor akce KLÍČ*, kronikář sfk Andromeda Plzeň, předs. fikt. sfk TIK (poř. Pivoconů^A)**Pavlík Jan, JUDr., [Ninja Chrononaut]**PF UK Praha, FMD
akt. sfk R.U.R. Praha, býv. člen KK, překl. (F,P,R,A) - viz různé f., spec. - cesty časem, obávaný dražební bojovník - držitel rekordů (CS, PL)**Pecinovský Josef, M (1946)**SPSCH Ostrava
pravid. úč. CKČ (1.'86 a '87), ocenění v pov. s. VTM '62, zakl. sfk Pulsar Štětí, tvorba viz f. a ant. IFe**Peška Ladislav, RNDr. (1957)**MFF UK Praha, prof. gymnasia
zakl. a předs. sfk Slaný, šéfr. a vyd. f. Slan, poř. Semináře o fanzinech* ('85,'86,'88), podz. porady* sfk (Č) '88 a akce "Ufouni ve Slaném"^A ('86-), spolupracoval při vyd. ant. PS a LZR II, připravuje s. ve znalostech SF (+Z+ČsT)**Peterka Josef, Ing. [Jeppe] (1952)**

??

zakl. sfk Lulangameena Břeclav, sběratel a překl. (A)

Podpěra Miloš, C, RNDr., [Albert] (1960)MFF UK Praha, Zenitcentrum
sfk Villoidus, zakl. a první šéfr. f. SF Villoidus, reprez. na Euroconu '83* a na akcích v PL, zakl. sfk Sfinx Řež>Klecany, člen KK, porotce

cke od '86, red. IK, org. Villoidonu^A
'89, nezodp. red. této publikace

Poláček Pavel, C, Ing. (1961)

VŠChT Pardubice
zakl. sfk Salamandr Pardubice, zakl.
a poř. Parconu ('82-'86) a Ceny
Karla Čapka

Porošín Boris, Ing. (1956)

??
KVPVVF Banská Bystrica, vyd. f. Ko-
munikátor, poř. podz. porady* slov.
sfk ('88)

Rampas Zdeněk, CL, RNDr. (1956)

MFF UK Praha, programátor
fan N.1, zakl. sfk na MFF UK (nyní
Villoidus) a sfk B.C. Praha, člen
vedení sfk R.U.R. Praha, preds. KK
od jejího založení, šéfr. IK ('86-),
zakl. a maj. SF musea*, držitel
Huňáče zeleného^S ('82,'84), adminis-
trátor porad* sfk, vyd. ant. LNL,
LCM a sb. Kočas '87, poř. poroty CKČ
('83-), poř. Parconu '87, nositel
titulu SFDr.^S, vl. tvorba - f.
Villoidus

Ríša Vlado, C, Ing. (1949)

VŠChT Praha, odb. prac. ÚJV Řež
sfk Sfinx Řež, porotce CKČ od '84,
překl. a lektor (R), spolupr. LN
(edice Saturn), Albatros, Svoboda a
MF

Rodr František, C, JUDr. (1948)

PF UK Praha
akt. sfk R.U.R. Praha, poř. kounov-
ských setkání, spec.- psychotronika

Schneider Jan, PhDr.

asist. kat. bohemistiky UP
sfk Futurum Olomouc, lektor Film.
klubu, věnuje se SF z hlediska lit.
vědy, recenze (Kmen, Tvorba ad.)

Smékal Jindřich, Ing. (1936)

??
šéf sfk AF 167 Brno, šéfr. stejnojm.
f., poř. lit. s. AF, překl. (A)

Sobecký Ivo

VAAZ Brno
zakl. a šéf sfk Aldebaran Brno,
vyd. stejnojm. f., spolup. Draconů^A

Soukup Václav (1959)

dělník
šéf sfk Winston Praha, vyd. f. Bene
Gesserit, člen KK ('88-), poř. Su-
perseznamu povídek*, poř. burz v
Praze ('87-), ed. sb. Překlady (0-3)
a SAP*

Srpoň Vlado, Ing. (1954)

??
přední osobnost bratisl. fandomu,
zakl. a šéf sfk Sféra a Focus Brati-
slava, vyd. f. Sféra, poř. burz,
Kobraconu^A '87 a Istroconu^A ('88-)

Strádalová Jindra

hvězdárna Teplice
akt. býv. sfk Teplice, red. f. Věst-
ník, poř. porad* sfk '83 a '84

Ščepka Miloš (1963)

FZ KU Bratislava
zakl. sfk IQ 2001 a Kilgore Trout
Bratislava, orig. autor kr. povídek,
rozhlasové hry, teorie SF filmu,
spolupr. čas. Film a divadlo

Štípský Tomáš (1961)

knihovnik
býv. akt. sfk Spectra Praha, býv.
člen KK, spolupr. P.Kosatíka*, po-
rotce CKČ ('84-'86)

Švachouček Stanislav, C, Ing. (1952)

ČVUT, odb. pracovník
ext. sfk Villoidus Praha, překl.
(A,R), pravid. úč. CKČ, vl. tvorba
f. a ant. Ife

Veverka Vladimír, PhDr., [W] (1958)

FŽ UK Praha, ČTK
organizační démon: spoluz. sfk
Spectra Praha, zakl. a rušitel sfk
Klon Praha, zakl. a býv. preds.
centr. pražského sfk R.U.R. zakl. a
člen KK, poř. Miniconu^A ('84-'87),
poř. dražeb na různých akcích vč.
Parconu, býv. šéfr. a vyd. IK, sbě-
ratel a popularizátor comicsů, ta-
lent. autor^S: cyklus o mutantech -
"Památník", prav. úč. CKČ, O emblém
Castora

Žáková Radka, Ing. (1965)

FS ČVUT Plzeň, programátorka
administrátorka sfk Andromeda Plzeň,

poř. všech Plkonů^A ('85-) a Chronoconu^A '86, (nejen) spolupracovnice T.Jirkovského*

Žítek Bohumil (1954)

??

sfk Tábor, tvůrce ceny Ludvik^P

Co je co

BEM

= bug eyed monster = příšera s vyvalenými očima; oblíbené zpodobnění MZ* v comicsech - viz též Bemík

Bibliografie československých fanzinů

zpracoval J. Olša jr.*, bibliografický seznam povídek ve fanzinech ('79-'87), 2 díly

burza

prodej knih na akcích za pevné, prodávajícím určené ceny

con

z angličtiny mezinárodně zavedený název pro setkání fanoušků SF; případný název vzniká jako složenina s názvem data či místa konání (Eurocon* Parcon, Tatracon*, Worldcon*, ...)

černá díra

1. známý vesmírný objekt
2. přízemí domku K. Jedličky, C* s vlastnostmi pro sf materiály dle 1.

databáze fanů

počítačový adresář čsl. fanů, tč. se sbírají data

databáze klubů

původně kartotéka, nyní počítačový soubor KK, obsahující zákl. informace o sf klubech

divočák

fan neorganizovaný v žádném sfk

dražba

prodej knih na akcích za volné ceny dle nabídky a poptávky

emzáci -> MZ

Eurocon

celoevropské setkání přátel SF; zástupci čs. fandomu se jej pravidelně účastní od '83 - viz stať "Čsl. účast..."#

ESSF

evropská společnost pro SF - volné sdružení národních organizací fandomu zastřešující evropský fandom; schází se na Euroconech

fan

čtenář SF literatury, u něhož zájem o tento žánr přesahuje obyčejný konzumentský vztah a aktivně se zapojuje do života fandomu

Fandom directory

mezinárodní adresář fanů, čsl. obdoba viz. databáze fanů

Fanfan

občasná SF rubrika v Zápisníku, poprvé v Z 2/86

fanoušek SF -> fan

fanzin

amatérský magazín, zprav. vydávaný SF klubem = FANTastický Zpravodaj a INformátor

chronorekordér

přístroj umožňující přenos a záznam informace z minulosti; tzn. "časohled", nikoliv stroj času - téma lit. s. AF 167^S

Interkom (IK)

metodicko-informační materiál; slouží jako tribuna fandomu a KK, zajišťuje základní výměnu informací mezi kluby (od kdy/šéfr.- /vydáv. sfk: 4.84/Veverka/Spectra - 4.86/Březina/Parsek - 3.88/Rampas-/B.C. -), viz též koord. komise, rady

Klíč (=Klub Liných Čtenářů)

vede Z.Páv*, sdružení sběratelů a čtenářů, kteří sestavují soubor ob-

sahů všech titulů uvedených v Superseznamu* v rozsahu listu A4. Mottem je tvrzení, že nikdo nestačí přečíst všech jeho 1400 položek, tak ať alespoň ví, o čem jsou.

koordinální komise (KK)

skupina aktivních pražských fanů, pověřená koordinací spolupráce uvnitř fandomu a jeho vnější aktivity, viz též porady

koordinální porady -> porady

koordinální projekty

projekty fandomu obecně prospěšné, dobrovolně připravované kluby či jednotlivci s podporou KK (zejm. morální):

1) databáze fanů*, 2) databáze klubů*; 3) pomoc novým klubům (SAP*, tato publikace, Bibliografie f.*), 4) Superseznam* knih, 5) Superseznam povídek*

Kounov

obec na Rakovnicku vyznačující se záhadnými kamennými řadami, u nichž se v době jarního Slunovratu konaly setkání přátel SF ('82-'87)

kufříkový pořad

= kufříkáč; SF pořad připravený tak, aby jej bylo možné zapůjčit k provozování i jiným klubům bez nutnosti vypravit s ním zároveň jeho autora či přednášejícího

MEKOS

projekt výměny knih, které by na základě seznamů probíhala nepřetržitě po celý rok

museum SF

původně SF sbírky Z.Rampase* postupně rozšiřované příspěvky z celého čs. fandomu

MZ

mimozemšťané, ufouni

návštěvní den

akce, na které sfk prezentuje veřejnosti své zájmy a výsledky svého

úsilí (např. sfk J.Verna Praha, Andromeda Plzeň, Futurum Olomouc)

Non Parcorán klub

(zal. '88) recesistické sdružení některých účastníků Parconů nesplňujících podmínky členství v Parcorán klubu*, jeho existence je podmíněna existencí Parcorán klubu

OK

= ostatní kluby; volné sdružení pražských sfk, založené na principech maximální vzájemné informovanosti

Parcorán klub

sdružuje účastníky všech Parconů; sufix C

porady

pravidelné poradní setkání vedení čs. sfk, věnované koordinaci spolupráce mezi kluby (v závorce poř., pokud to není zřejmé a členové KK, pokud se měnili; předs. KK od počátku a od '87 doživotně je Z. Rampas):

1983: 25.-27.3. Teplice

1984: 16.-18.3. Teplice (KK: Holan, Nejedlý, Štipský, Veverka), 23. - 25.11. Šumperk

1985: 1.-3.3. Praha (sfk TOS), 25.-27.11. Šumperk (KK: Holan, Nejedlý, Podpěra, Veverka)

1986: 22.-23.3. Praha (sfk Terra, KK: Březina, Nejedlý, Holan, Podpěra), 31.10.-2.11. Březová n. Svit. (KK: Březina, Podpěra, (Pavlík))

1987: 28.3. Olomouc (KK: Březina, Pavlík, Podpěra), 26.9. Košice (sfk 451°F)

1988: 26.3. Olomouc (KK: Hauserová, Hlaváč, Podpěra, Soukup), (Č)- - 24.9. Mšec (sfk Slaný), (mor.)- - 9.12. Brno, (S)-29.10. Banská Bystrica, viz též koordinální komise, Interkom

profíci

= profesionálové: spisovatelé, kritici, redaktori, překladatelé, výtvarníci a další tvůrci, kteří se zabývají SF a jsou v živém kontaktu s fandomem

SAP -> Seznam amatérských překladů

Scifilie

výmysl K. Jedličky*, jehož se fandom radostně chopil: planeta v paralelním vesmíru, jejíž historie a geografie alegoricky zobrazují dějiny našeho sf hnutí

Seminář o fanzinech

poř. L. Peška*, sfk Slaný (4.-6.10.85 Mšec, 27.-29.9.86 Vrbičany, 23.-25.9.88. Mšec); vše kolem fanzinů

Seminář o klubové činnosti

poř. E.Čierny* v sfk R.U.R. Praha (28.5.85); věnován problematice činnosti sf klubů

SESF -> ESSF

Seznam amatérských překladů

SAP již ve fanzinech vyšlých, jakož i připravovaných, ed. V.Soukup*

SESF -> ESSF

SF hnutí

organizovaná část fandomu (tedy sfk), která pokládá SF za něco víc než četbu a sbírání knížek; fandom je pro ni především prostorem pro sociální komunikaci, v jehož rámci stojí za to o něco usilovat; co to má přesně být nikdo z lidí hlásících se k němu dosud přesně neví či to spíše nedokáže definovat

SF klub (sfk)

= sci-fi klub, kroužek; skupina fanů, kteří dají síly dohromady

SF ples

maškarní ples ve stylu SF, viz též stať "Akce"

SFWA

sdružení amerických spisovatelů SF

solitóza

nemoc ze samoty v kosmu; téma lit. s. AF 167S

Superseznam

seznam veškeré SF literatury vyšlé v ČSSR (včetně příbuzných žánrů -

horror, mystika, záhady...); tč. obsahuje 1400 položek; vede jej a distribuuje sfk B.C. Praha, revidovanou verzi vydal sfk Winston ve f. Bene Gesserit

Šaldova dýka

obdoba Oběžného dopisu Z.Páva* - desky s povídkami kolují mezi autory, každý komentuje příspěvky i komentáře ostatních

šedivák -> videomaniak

videomaniak

fan, věnující se nezřízené konzumaci videa

WORLD SF

světové sdružení profesionálů SF

World SF General Meeting

setkání WORLD SF

Worldcon

světové setkání fanoušků SF, většinou v USA, občas i v Evropě ('87, '90)

Zdeňkovy sufixy

přípony označující nositele následujících vlastností: M - držitel Mloka^P, L - držitel Ludvíka^P a C - člen Parcorán klubu*, zavedené původně pro styk se SF museem*

zelená díra

blíže neidentifikovatelný objekt, pohlcující téměř každého mladého fana (zpravidla na 1 - 2 roky); působení se projevuje omezením sociální komunikace a aktivity postiženého

Data Parconu

(CKČ, cena Mlok, anketa Ludvík atd. 1982–88)

VÝSLEDKOVÉ LISTINY SOUTĚŽE "O CENU KARLA ČAPKA"

1982

hlavní soutěž:

1. Ladislav Kubic
2. Jiří Čihař
3. Petr Hanus*
Jiří Matys*

Když jsou hosté v domě
Kráva
O kosovi, který neuměl zpívat
Planeta Emiga

kategorie do 18 let:

1. Petr Jedlinský

Vy jste znal Lota

1983

hlavní soutěž:

1. Ivan Kmínek*
2. Jan Hlavička*
3. Vladimír Kokrda

Syntamor zasahuje
Pravý krajník ve směru letu nechť svítí
zeleně
Jsem analytik

kategorie do 18 let:

1. Jana Rosipalová-Bazinková Výročí

1984

hlavní soutěž:

1. Ivan Kmínek
2. Josef Pecinovský*
3. Vladimír Veverka*

Druhý vstup do téže řeky
Mít všechno
Zrůdu k obrazu svému

nadějný nový autor:

1. Dagmar Outlá

Jdi si zajezdit výtahama

krátká povídka:

1. Petr Burian

Nános

1985

hlavní soutěž:

1. František Novotný*
2. Vladimír Veverka
3. Jan Hlavička

Legenda o Madoně z Vrakoviště
Památník
Vyrazil Jimram z jitra na robotu

krátká povídka:

1. František Novotný

Jsem hodný, tichý chlapec

protiválečná povídka:

1. Vladimír Veverka

Raketýr

kategorie do 18 let:

1. Nataša Krejčí

Ach, mít tak robota

1986

hlavní soutěž:

1. Josef Pecinovský

Její Veličenstvo

2. František Novotný 3. Vladimír Veverka	Příšpulek do různého Legenda věčných	
krátká povídka: 1. František Novotný	Pan René nosí šaty	
protiválečná povídka: 1. Jan Hlavička	Jsme tady doma	
		1987
hlavní soutěž: 1. Josef Pecinovský,M 2. Eva Hauserová* 3. Milan Verner	Nos to závaží Spěte sladce, děti Únik	
krátká povídka: 1. Barbara Ježková	Úzornej prišar	
kategorie do 18 let: 1. Vilma Kadlečková	Ten, kdo přišel z vesmíru	
		1988
hlavní soutěž: 1. Eva Hauserová,M 2. Petr Heteša & Pavel Veverka 3. Jan Hlavička,C Václav Kajdoš	U nás v Agonii Těšíme se na vás Ryba a host Zelený kámen	
krátká povídka: 1. Jan Hlavička,C	Sodovka	
kategorie do 18 let: 1. Longin A. Wdowjak	Non plus ultra	
převzato z fanzinu Bene Gesserit 3, zkráceno a doplněno		
ANKETA "LUDVÍK"		
Vojtěch Kantor	ant. Lidé ze souhvězdí Lva, Železo přichází z hvězd	1984
Ivo Železný	ant. Experiment člověk	
Ivo Železný Zdeněk Volný Zdeněk Volný	ant. Stalo se zítra vyd. Setkání s Rámou za zásluhy (SF ve Světové literatuře)	1985
Ondřej Neff Hviezdoslav Herman Ondřej Neff	sb. Vejce naruby ant. 10 x Sci-fi povídky Největší vodvaz v dějinách svangu, Bílá hůl ráže 7.62	1986
Jaroslav Veis,CL	sb. Moře času	1987

Miroslav Jindra,L
Zdeněk Rampas,CL*

překl. Zpěv drozda
za zásluhy o fandom

1988

Ondřej Neff,MCL
Otakar Kořínek,L
nakl. Smena

sb. Čtvrtý den až navěky
překl. Bester: Zničený muž
vyd. SF řady

CENA MLOK ZA ZÁSLUHY

1983: Vojtěch Kantor

1984: Ivo Železný

1985: Theodor Rotrekl

1986: Josef Nesvadba

1987: Ondřej Neff,MCL

1988: Kája Saudek,M

Seznam porotců CKČ ('82-'88)

Jiří Černý, sfk BC
Egon Čierny sfk J. Verna
Lubor Falteisek, Kmen
Jiří Fidra, sfk Casandra
Petr Hanus*,C, sfk BC
Martin Hlaváč*, sfk Villoidus
Barbara Ježková, sfk "10"
Vladimír Kejval, sfk R.U.R.
Ivan Kmínek*, sfk Villoidus
Pavel Kosatík*, ČS
Pavel Křivka*,sfk Salamandr Pardubice
Lubomír Macháček, spisovatel
Ondřej Neff,MCL, Kmen
Jaroslav Olša jr.*, sfk R.U.R.
Vladimír Pastrňák, sfk BC
Ladislav Peška*, sfk Slaný
Miloš Podpěra,C*, sfk SFinx Klecany
Pavel Poláček,C*, sfk Salamandr Pardubice
Zdeněk Rampas,CL*, sfk BC
Jiří Renč, Orbis
Vlado Ríša,C*, sfk SFinx Klecany
Václav Soukup*, sfk Winston
Karel Sýs, Kmen
Tomáš Štípský*, sfk R.U.R.
Vlastimír Talaš, Zapisník
Jaroslav Veis,L, MF
Zdeněk Volný, L, spisovatel
Vladimír Wágner, sfk SFinx Klecany
Pavel Weigel, překladatel
Ivo Železný, MCL, Odeon

Parcorán klub* 1988

Karel Blažek,C, sfk AF 167 Brno
Karel Dvořák,C*, sfk Tábor
Petr Hanuš,C* sfk BC
Jan Hlavička,C*, sfk Villoidus
Petr Holan,C*, sfk Villoidus
Karel Jedlička*,C, sfk Andromeda Plzeň
Petr Konupčík,C*, sfk Makropulos Šumperk
Ondřej Neff,MCL, Kmen
Miloš Podpěra,C*, sfk Sfinx Klecany
Pavel Poláček,C*, sfk Salamandr Pardubice
Zdeněk Rampas,CL*, sfk BC
Vlado Ríša,C*, sfk SFinx Klecany
František Rodr,C, sfk R,U.R.
Stanislav Švachouček, C*, sfk Villoidus
Ivo Železný,MCL, Odeon

Přehled akcí

- Casscon** 26.-27.9.87, 16.-17.9.89 Košice
výchoslovenský con, poř. sfk 451°F; spojen s poradou*
- Dracon** 30.11.85, 29.11.86, 4.-6.12.87, 9.-11.12.88 Brno
poř. brněnské sfk ('88 podz. porada* mor. sfk)
- Chronocon** 4.10.86 Plzeň
akce sfk Andromeda), vyhlášeny výsledky soutěže "0 stříbřitě lesklý halmochron" '86
- Hobit** ??, 19.-21.5.89 Helfštýn
poř. sfk Futurum Olomouc - hra v přírodě na motivy J.R.R.Tolkiena
- Istrocon** 12.11.88, 11.11.89 Bratislava
poř. sfk Sféra
- Kobracon** 14.11.87 Bratislava
poř. sfk Sféra, generálka na Istrocon
- Libercon** 4.-6.12.87, ?? .12.89 Liberec
akce sfk Trifid (zvláštnost - zimní hra v přírodě) s vyhlášením výsledků Ceny Jakuba Arbese^S
- Minicon** 27.10.84, 2.-3.11.85, 16.11.86, 21.11.87, 20.11.88
pražský con, pořádaný sfk Time Machine Praha, vyhl. výsledků ank. Golem^S '84, Bemik^S '84-'85
- Návštěvní den sfk J. Verna** 10.11.86, 14.11.87, 22.10.88, 21.10.89
Praha; ('88 + Time Machine)
- Parcon*** 21.-23.4.82, 22.-24.4.83, 6.-8.4.84, 19.-21.4.65, 18.-20.4.86 Pardubice, 12.-13.6.87 Praha, 15.-17.7.88 Ostrava, 29.6-2.7.89 Olomouc
- Pidicon** 4.6.88, Praha; 3.-4.6.89??
sfk R.U.R., akce pro děti
- Pivochron, Pivocon** 13.2.87, 13.5.88, 13.1.89 Plzeň
akce fiktivního sfk TIK při psychiatrické léčebně Dobřany - lit. sedánka na zadané téma, vždy v pátek 13.
- Plkon** 10.-12.8.84, 26.-28.7.85, 25.-27.7.86, 31.7.-2.8.87, 29.7.-31.7.88, 28.-30.7.89 Předenice; setkání v přírodě poř. sfk Dudlaj
- SF vikend** 3.-4.11.84 ??, 16.5.86 Sloup v Čechách
akce spojující zájem o SF s pohybovou aktivitou a pobytem v přírodě (sfk Praha 10)
- SF ples** 28.3.87, 26.3.88, 1.4.89 Olomouc
maškarní ples ve stylu SF; pořádá sfk Futurum (+jarní porada* + ('87, '88) DOD)

Tatracon 30.8.-1.9.85, 14.-17.8.86, 13.-16.8.87, 25.-28.8.88
Čingov; poř. sfk Castor Spišská Nová Ves; zvláštností programu je část věnovaná poznávání krás tatranské přírody

Ufouni ve Slaném 13.2.86, 21.2.87, 13.2.88, 11.2.89
poř. sfk Slaný, soutěž ve znalostech SF ('88)

Velký třesk 26.4.84 Praha
pořad sfk Viloidus v planetáriu k 5. výročí založení klubu

Villoidon 29.4.89 Praha
poř. sfk Viloidus v planetáriu -10 let klubu

Sokolcon 12.-14.5.89 Sokolov
con spojený se SF plesem*

Soutěže, ankety, ceny

Antigé viz Tématická literární soutěž AF 167

Bemík

výtvarná soutěž v oboru comics sfk Spectra Praha, výsledky vyhlašovány na Miniconu^A ('85,'86)

1984:

1985: hlavní cena:

Ľudovít Mikula Groven - hviezdny pútnik

kat. amatérů na vlastní námět:

Ľudovít Mikula Groven - hviezdny putnik

kat. am. podle knižní předlohy:

L.Hlavsa

1986:

1987: kat. podle lit. předlohy:

Vladimír Tučepský Texaský týden (A.Mernhutter)

kat. na vl. námět:

Vladimír Hanuš & Jindra Slávek Ratus

cena poroty za osobitý výt. projev:

Juraj Maxon* Ulmax

zvl. cena pro autora do 17 let:

Karel Stibral Výprava, která propadla (Z.Volný)

cena čtenáře (anketa úč. II.SF plesu v Olomouci):

Karel Zeman Bílá hůl ráže 7.62 (O.Neff)

Bohemia Bermuds

lit. anketa ('83) sfk Bing Ostrov n. O., výsledky nebyly nikdy zveřejněny

Cena Karla Čapka*^P

Cena Jakuba Arbese

lit. s. věnovaná povídkám s tematikou fantastika + horror, poř. sfk Trifid Liberec, výsledky vyhlášeny na Liberconu^A '87

1987: František Novotný* Záhada linky Paradise

1988: Jiří Šimek Démon z jiného světa

Cena Janko Kosáka z Hrochote

udeluje sfk Uranus Prievizda za "hrdinské" snažení v průběhu kalendářního roka

1988: Boris Porošin*

Cena SFDr.

cena sympatií sfk 451°F Košice

1986: Mio Butora*

1987: Vladimír Guljakovskij, Zdeněk Rampas,CL*

Fanzin roku

anketa sfk Trifid Liberec

1987:

1988: Poutník

Golem

anketa redakce fanzinu Ikarie a sfk ADA Praha o nejlepší fanzin roku

1984: Villoidus

1985: ?Ikarie-XB

Huňáč zelený

nejstarší klubová lit. s., poř. sfk Villoidus Praha

1980: Jan Blažek* Pes nejlepší přítel člověka

1981: Jiří Karbusický* Výlet

1982: Zdeněk Rampas* Probuzení

1983: Jan Hlavička* Řetězová reakce

1984: Zdeněk Rampas Svatý Grál

1985: Jan Hlavička Kterak Lodovicus Rumpelbrecht demonstroval

1986: Stanislav Švachouček* Varování

1987: Ivan Kminek,M* Ústřední kancelář vesmíru se neozývá

1988: Vilma Kadlečková Tři z Akroné

Klub roku

anketa, poř. sfk J. Verna - hlasují sf kluby, hlas = sf artefakt pro vítěze

1986: sfk Malevil Březová n. Svitavou

1987: sfk Futurum Olomouc

1988: sfk J.Verna Praha

Ludvik^P

sufix L; anketa: a) v oboru domácí a přehledové SF

b) ocenění nejaktivnějších příslušníků fandumu

Mlok^P -> Cena Karla Čapka#, Parcon#, Stručný nástin...#

O emblém Castora

lit. s. zaměřená na mikropovídky (do 1 strany), poř. sfk Castor Spišská Nová Ves ve dvou věkových kategoriích (do a nad 18 let)

1985: Ivan Adamovič* V noci za městem

Vladimír Veverka* SF pro tři písmena

1986: Filip Škába Člověk, který něco dokázal

Stanislav Čermák Voda v prášku

1987: Filip Škába Chvilka klidu

1. místo v kategorii nad 18 let neuděleno

zvláštní cena poroty: Jaromír Typlt za cyklus minipovek

1988: Radek Andrš Metamorfóza

Jiří Turner Pohádka?

O nejlepší fantasy

tématická lit. s. poř. sfk J. Verna

1987: Vilma Kadlečková Tři z Akroné
1989:**O nejlepší dobrodružnou SF**

tématická lit. s. poř, sfk J. Verna

1988:

Pseudovyabstrahovaná Judita

lit. s. poř. sfk Boskovice (P. Kosatik*)

1983: Jan Hlavička* Cenzorická derivace na Titanu 9
cena E.A.Poea: Jiří Karbusický* Příklad Biot**Stříbřité lesklý halmochron**

tématická lit. s. věnovaná cestování časem, poř. sfk Andromeda Plzeň

1984: Jan Hlavička* Tak tohle zas potomečkové ne!

1985: Pavel Kosatík* 5 x profesor Pronson

1986: Rozkošná paralelka

(minitragikomedie pro malou scénu) dle vyprávění "Ronyho"
M. Kaprála volně zpracoval Jan Hlavička

1987: Vilma Kadlečková Rosa

1988:

Sulétlit. s. O Šumperský létající talíř, poř. místní sfk Makropulos ve dvou
věkových kategoriích (do a nad 18 let)

1984: Igor Švestka Úhel pohledu

Jiří Matys* Prodavač deštníků

1985: Petr Rada Ten, kdo přichází v míru

Jiří Matys Vánoce 2034

1986: Miroslav Dočkal Kongres lovců mamutů

Lubomír Klemsa Hvězdný prach

1987: 1. místo v kategorii do 18 let neuděleno

Jiří Matys Démon

1988:

Tématická literární soutěž AF 167

poř. brněnský sfk téhož jména

1986: Marcel Smékal Najdi si, chlapče, zájmovou činnost
jinou

1987 - téma chronorekordér*:

Josef Pecinovský,M* Nikdy mi nedáváš peníze

1988 - téma solitóza*:

František Novotný,M* Oni si musí vymyslet vždy něco
zvláštního

1989 - téma "Klíčem je energie"

Inka Jelínková* Už neprodám Slavíka a růži

Ufíktéž výtvarná soutěž O Ufíkův talíř; původně pořádaný sfk České Budějovice
(K.Dvořák* '??), poslední ročník převzal sfk TOS Praha

1983:

1984: kresl. humor: Jiří Havlín

ilustrace k povídkám: Karel Cvrček (pov. A.C.Clarka)

1985:

Československá účast na zahraničních akcích

Eurocon 8 - Fantazija, 16.-18.9.1983 Ljubljana (YU)
Pavel Křivka*, Miloš Podpěra*, Tatiana Tomešová

Eurocon 9 - Seacon, 24.-26.4.1984 Brighton (GB)
Josef Nesvadba, Jaroslav Olša, jr.*

WORLD SF con* ? .4.1985 Fanano (I)
Jaroslav Olša jr.

Eurocon 10, 1.-3.11.1985 Fayence (F)
Eduard Martin¹⁾

Eurocon 11 Ballcon, 10.-13.7.1986 Zagreb (YU)
Petr Holan*, Mio Butora *, Jaroslav Olša, jr.²⁾ ad.

Worldcon* 45 - Conspiracy, ?? . 1987 Brighton (GB)
Ivan Adamovič*, Jaroslav Olša, jr.

Eurocon 13 Hungarocon, 7.-10.7.1988 Budapest (H)
Juraj Maxon³⁾, Igor Pašmík, manž. Šebeštovi

WORLD SF G.M. 26.-28.8.1988 Budapest (H)
Ondřej Neff, MCL, Egon Niczky* ad.

1) Cena pro nejlepší evropský fanzin: SF Villoidus

2) Cena prof. časopisu za propagaci SF: Zápisník
Cena pro nejlepší čsl. fanzin: Ikarie XB-1

3) Cena ESSF*: Ondřej Neff: Všechno je jinak

doplňky k článku "Zahraniční kontakty" po dokončení makety:

- od poč. 80. let spolupráce s evropským SF informátorem "Shards of Babel" (ed. Roelof Goudriaan - NL) O. Neff., později J. Olša, I. Adamovič - pravidelné informace o SF dění u nás

- od r. 1985 též pravidelné kontakty s poloprof. magazínem Locus (USA): P. Holan, J. Olša

- od pol. 80. let prav. informace o CS fandumu ve fanzinu Anvil : L. Peška, Z. Rampas

- J. Markus 1980: účast na mez. setkání "Orbity przyjazni" Krakow (PL)

- J. Olša, jr. 1984: úč. semináře "40 let polské SF" - Staszow (PL)
1985: (+P. Weigel) "Dny Fantastyki" Warszawa

- K. Blažek, C 1988: úč. setkání skot. fandumu Albacon - Glasgow (GB)

- na Worldconu '87 byly vystavovány práce T. Rotrekla a J. Maxona -jo, map-

M E T O D I K A
Č I N N O S T I S F K

Text tohoto článku jsme dostali přes četné urgence až po redakční uzávěrce. Domníváme se, že tato potřebná stat má své místo v naší publikaci a proto ji v tomto vydání zařazujeme do tisku v rukopisu. Omluvte proto sníženou kvalitu grafiky.

-r-

Jedna věc je st klub založit. V dobách vzniku fandomu byl pouhý tento čin pokládán za poloviční zázrak, vrchol propagace sf, a euforie z jeho uskutečnění pak živila členy takového klubu ještě hodně dlouho. Postupem času se ale ukázalo, že jen 'založit' nestačí, že je také nutné dát mu nějakou náplň. Čas šel dál, kluby začaly vznikat jako houby po dešti a problém zůstával: 'jsme nový klub, máme rádi sf, poraďte co a jak !'

Následující stránky jsou vůbec první pokus o obecnější shrnutí zkušeností z metodiky a forem práce sfk. Vycházejí z již pevně zažitých cílů našeho fandomu, formulovaných svého času Zdeňkem Rampasem¹, a představují soubor názorů na danou problematiku na základě osobních zkušeností autora z práce ve fandomu a z diskusí s ostatními fanoušky.

Z metodického (tedy v podstatě teoretického) hlediska lze aktivitu sfk uspořádat do jakési vzestupné řady, jejíž jednotlivé body a posloupnost by měly být podle možnosti alespoň zevrubně respektovány. Je logické, že náročnější akce předpokládají potřebné hlubší znalosti sf žánru, organizační zkušenosti, schopnosti jednat s lidmi, propagovat připravované akce, improvizovat v okamžiku nenadálých změn a další, které lze většinou získat pouze předchozími zkušenostmi. Samotný zebříček je vystavěn eci podle teoretických kritérií, odvozených z dosavadní praxe.

S F K R O U Ž E K

Skupina fanoušků, kteří se dali dohromady za účelem holdování sf žánru. SFK Pro ně má být především platformou, která tuto činnost umožní jim osobně, a leckdy se proto obejdou i bez zřizovatele či klubovny. Hlavní je pro ně přátelská atmosféra bez zbytečného honění, termínů, plánů a papírování. Jde jim tedy především o akce a pořady pro relativně uzavřenou skupinu lidí stejného koníčka.

- společné návštěvy kin, divadelních představení a pod. s následnou výměnou dojmů v rest. zařízení II. - IV. cenové skupiny;
- účast na sf akcích, pořádaných jinými sfk (cony, sf víkendy, pořady, burzy, návštěvní dny, videoprojekce, filmová představení);
- vlastní tvorba (výtvarná, literární) a účast na soutěžích, pořádaných čs. fandomem;
- sestavení klubového seznamu knih u jednotlivých členů za účelem vzájemné výměny (využití některé z verzí superseznamu);
- Výpůjční služba fanzinů, které do klubu docházejí, pro jeho členy;
- překladatelská a autorská spolupráce s některým sfk, vydávajícím vlastní fanzin (výměnou za výtisky tohoto fanzinu pro členy klubu);
- videosedínky a výměna videokazet s členy jiných klubů;
- pomoc při sestavování klubových specializovaných sbírek a seznamů jiných klubů (kreslený humor - sfk Castor, seznam amatérských překladů - sfk Laser, KLIČ aneb stručné obsahy méně známých st knih - sfk Andromeda superseznam sf literatury - sfk B.C.;
- distribuce edičních titulů, vydaných jinými kluby;
- dopisovatelská spolupráce s Interkomem;

II

- jednorázové akce orientované na místní veřejnost (sídliště, školy, učňovská zařízení) s cílem popularizovat sf či vlastní tvorbu či činnost kroužku (včetně předvedení kufříkových pořadů, zapůjčených jinými kluby);
- jednorázová pomoc jiným sfk při jejich akcích (organizační práce či autorská spolupráce);
- nástěnka v místě zřizovatele či působiště, popularizující sf i fandom (výstřižky z novin o sf, seznamy nových knih, ukázky z programů, vlastní tvorba, fotografie atd);
- stavba modelů z sf filmů;
- tvorba sf her (počítačové programy, společenské a stolní hry), kvízů a testů a jejich praktické vyžití a výměna s jinými sfk;
- propagace sf žánru (filmů, divadla, knih, besed, akcí fandomu) v organizacích, jejichž jsou členové kroužku členy či zaměstnanci (prostřednictvím SSM, ROH, SCĚSP atd.);

Při celkovém pohledu na fandom jsou sf kroužky především jakýmsi autorskými a organizačními rezervami. Jejich členové většinou rádi pomohou, poskytnou výsledky své práce (překlady, kresby atd.) jiným, ale nechtějí si komplikovat život organizováním jako takovým či nějakými závazky.

Proto lze větším a aktivnějším klubům doporučit užší spolupráci s vytypovanými kroužky v jejich okolí, v nichž působí např. talentovaní výtvarníci, překladatelé a pod.

S T U D E N T S K É K L U B Y

Z kategorií, vymezených v tomto článku, bude tato působit zřejmě značně uměle, přesto se však domnívám, že některé specifické faktory (viz níže) opravňují její samostatné teoretické vymezení. V praxi samozřejmě dochází k častému prolínání této kategorie s kroužkem i klubem.

Studentský klub je jakýmsi mezistupněm mezi kroužkem a klubem, přechodným stavem s některými specifickými rysy. Mezi ně patří především relativní věková nevyzrálost členů (tzn. menší životní a osobní zkušenosti), minimální zkušenosti s jednáním s lidmi (tj. autoritami), vysoký stupeň nadšení a ochota vrhat se i do zdánlivě neuskutečnitelných akcí.

Podstatná je také periodická obměna členstva a hlavně vedení klubu (při vypuštění prvního a posledního roku studia vychází na 3-4 roky), relativní uzavřená členská základna (studenti dané školy či koleje) a skutečnost, že zřizovatelem klubu bývá z 99% SSM, který již vytváří určité organizační a materiální možnosti pro činnost klubu. Využití těchto možností je pak přímo úměrné agresivitě a aktivitě vedení klubu.

Vzhledem k uvedeným specifickým, která na jedné straně poněkud omezují akceschopnost klubu, ale na straně druhé mu často poskytují relativně široké pole působení, lze studentské kluby označit za jakousi 'líheň' nadšenců, kteří zde jsou infikováni, získají potřebné organizační zkušenosti a kontakty, aby pak po odchodu ze školy zakládali sf kluby nové. V praxi pak většina studentských klubů na školách druhého stupně spadá spíše do kategorie sf kroužek, na VŠ pak do kategorie klub.

¹⁾ Tyto teze se sestávají z následujících tří bodů:

- 1) propagace žánru SF
- 2) podpora vlastní tvorby
- 3) prostor pro sociální komunikaci členů

III

S F K L U B

Základním kritériem pro existenci klubu je zřizovatel a z toho vyplývající formální náležitosti, především pravidelné schůzky, nejlépe s programem. Vlastní aktivita každého sfk je přímo závislá na organizačních schopnostech a obětavosti fanoušků, kteří stojí v jeho čele. Teprve na druhém místě jsou organizační a materiální podmínky, které klubu poskytuje jeho zřizovatel.

V průběhu vývoje našeho fandomu se zformovaly dvě základní koncepce SF klubů.

Tou první je volnější pojetí, inspirované vztahy v SF kroužku, kde klub existuje jako celek spíše jen formálně a jeho konkrétní akce jsou zcela závislé na individuální iniciativě jeho nejaktivnějších členů. Heslem takového klubu je "Děláme SF, protože nás to baví", které je ovšem nutné číst jako "Děláme v SF jenom to, co nás baví".

Druhá forma uznává nutnost vlastní organizační, tedy především řídicí, kontrolní a případně i represivní (v případě neplnění svěřených úkolů či členských povinností) funkci klubu jakožto instituce, reprezentující zájmy většího celku. Aktivita takového klubu pak závisí na tom, zda se s touto koncepcí ztotožní aktivnější část kolektivu - v takovém případě je pak klub schopen angažovat do práce většinu jinak pasivního členstva. V opačném případě může být klub také značně aktivní, tato aktivita však bude když ne vlastním výkonem, tak jeho organizačním zajištěním zcela záviset na několika málo fanoušcích a v případě jejich odchodu z aktivní činnosti dojde k jejímu prudkému poklesu.

- pořádání literární či jiné soutěže v místě svého působení (pozor, nemá smysl vyhlašovat soutěže pro širokou sf veřejnost v oblastech, které jsou již plně pokryty staršími, již zavedenými soutěžemi);
- vydávání vlastního fanzinu (v případě, že pro to existuje potřebné technické, finanční, organizační autorské zázemí, jinak doporučuji i nadále raději spolupracovat s jiným klubem);
- pořádání besed s autory a odborníky z různých vědeckých odvětví;
- pravidelné schůzky (v rámci plánu činnosti) s vlastním programem, orientované na členy klubu (příp. ve spolupráci s jinými sfk; kufříkové pořady);
- při zajištění potřebné propagace rozšíření akcí i na místo působení sfk (škola, pracoviště, podnik, koleje, okolí místa působení);
- jednorázové propagační akce pro PO SSM při příležitostech jako je MDD (sf hry v přírodě, promítání diapozitivů, testy atd);
- vlastní inscenace st divadelních her a scének
- účast s vlastními programy na větších st akcích (cone);
- organizační pomoc na větších sf akcích;
- natáčení dokumentárních filmů či videozáznamů z sf akcí a jejich předvádění pro širokou veřejnost (propagace fandomu), na sf akcích (součást programu), případně i účast na ZUC~;
- sf hry a různé akce v přírodě (koncepti nutno přizpůsobit tomu, zda je akce připravována pro fanoušky či mládež, která má zájem především o akci jakožto druh 'víkendovky');
- pomoc sf kroužkům a blízkým začínajícím klubům;

IV

- vlastní st akce celorepublikového Významu (st víkendy, cony, semináře, porady);
- návrhy a zajištění výroby klubových (fandomových) emblénů, legitimací, pamětních placek a plakátů pro nejrůznější akce;
- práce v některé specializované oblasti celorepublikového významu (patronát nad významovými projekty fandomu, jako jsou např. anketa Ludvík, seznam přeložených SF povídek v čs. tisku, bibliografie amatérských překladů);
- editorská činnost (sborníky, seznamy, přednášky atd);
- organizování zahr. styků (korespondence, výpravy na cony v zahraničí, zvaní zahr. hostů na akce fandomu v ČSSR);
- zřizování, organizování a vedení ú kroužků přátel sf pro děti do 15ti let a mládež do 18ti let v místě působení klubu;
- organizování společensky prospěšných akcí (dárcovství krve, brigády, spolupráce se středisky mikropočítačů a pod);
- vlastní publikační činnost v hromadných sdělovacích prostředcích (reportáže o sf akcích, eseje, kritiky a pod);
- tvorba vlastních kufříkových pořadů (i ve spolupráce s jinými kluby);
- soutěže celostátního významu a propagace jejich výsledků prostřednictvím výstav, článků a pod.;
- organizování výstav profesionálních výtvarníků, jejichž tvorba je inspirována sf nebo volnou fantazií;
- vytváření archivů a sbírek (spolupráce s sf muzeem);

Kromě těchto základních forem klubové činnosti se během vývoje čs. fandomu zformovaly ještě dvě další specifické struktury, týkající se vzájemné spolupráce mezi kluby nebo jejich členy: KONGLOMERA'T a SF STUDIO.

Konglomerát lze definovat jako skupinu několika klubů, které jsou v pravidelném kontaktu, dohodly se na určitých závazných pravidlech vzájemných styků a spolupráce a snaží se o společné akce, které by jinak přesahovaly síly jednotlivých klubů.

V současnosti formálně existuje jako konglomerát KK, přičemž pod touto zkratkou je míněno volné sdružení čs. sf klubů, které svou spolupráci v celorepublikovém měřítku založily na celostátních poradách a existenci koordinační komise. V letech 1985-86 v Praze pracoval konglomerát OK (Ostatní kluby) a zhruba od roku 1986 funguje de facto konglomerát také v Brně (Kulatý stůl).

SF studio je specifická forma spolupráce sf fanoušků, jejímž cílem je maximálně zefektivnit tvůrčí práci zúčastněných jednotlivců. Oproti sfk je orientována výhradně an recipienty mimo vlastní řady a organizačně jde o velmi volné sdružení bez pevnějšího organizačního řádu. V rámci fandomu vznikla svého času dvě studia - sfk Viking a AV studio Klon, přičemž první by mělo alespoň formálně v Brně existovat podnes a členové druhého přešli jako zakládající členové do sfk R.U.R.

Jako třetí specifická forma činnosti sfk se v současné době rodí v Praze ze střešového klubu R.U.R. jakési SF středisko, jehož základní (a jedinou) funkcí je vytvářet organizační a materiální podmínky pro rozvoj sf aktivity co nejširšímu okruhu fanoušků bez ohledu na jejich klubovou příslušnost, tedy služba fandomu jako celku.